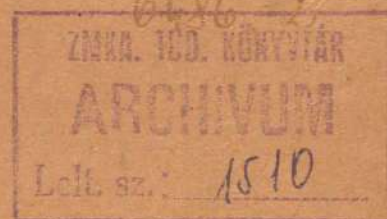

C 628

vezérkar főnöke.

Leltározva 2010

4993

BELENCELVÉNY 1975.

35. számú

BIZALMAS

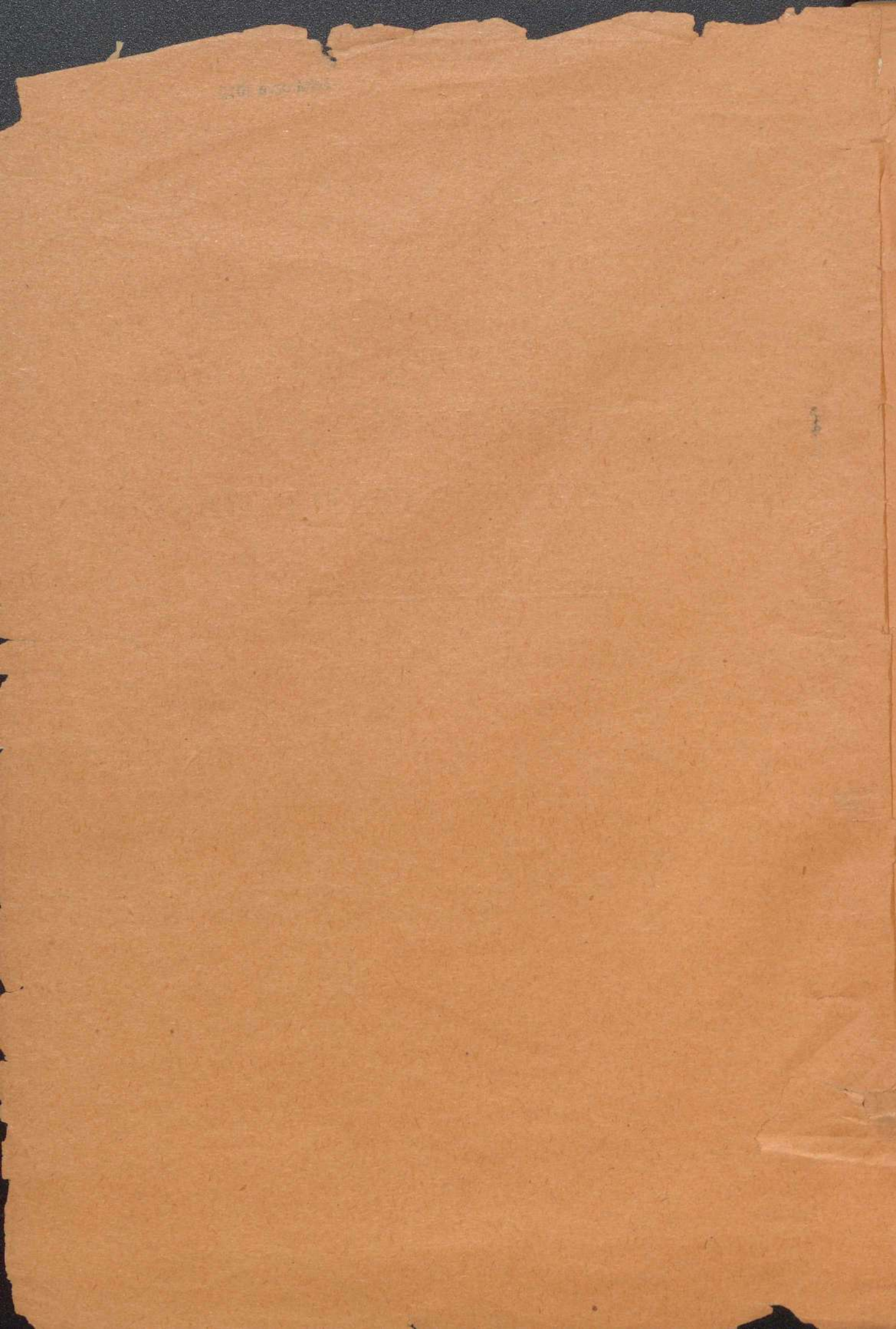
KATONAI KÖZIGAZGATÁSI PARANCS

Budapest, 1941. augusztus hó 4-én.

Soravirág

4993

2

Muz 1054

984. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.
Kat. közig. megszünte-
tése, polg. közig. életbe-
léptetése.

A jelen parancsban kiadott 1.114. és 1.110., valamint a kapcsolatos 1.113., 1.112., 1.111. és 1.109/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. rendeleteim szerint a felszabadult délvidéki területeken (a **Duna-Tisza köze, a baranyai háromszög és a Murán inneni részek**) a m. kir. kormány a polg. közig.-t **1941. VIII. 16-án 0 órakor** életbelépteti.

A polg. közig. életbeléptetésétől kezdve a kat. közig. szervek ügyeket **ne kezdeményezzenek**. Mindazokat az ügyeket, amelyek ügykörszerű elintézésére a már működő polg. szervek, hatóságok hivatottak, továbbintézésére közvetlenül azoknak adják át.

1941. VIII. 16-án 0 órától

kezdve az ügyek továbbintézésére az egyes fokozatokban a közig. polg. vezető tisztviselői saját személyzetükkel és szolgálati útjukon hivatottak.

Az elsőfokú kat. közig. szervek **1941. VIII. 16-án 0 órától** kezdve a D-i hds. kat. közig. csop. pság-hoz **kizárólag** csak kat. vonatkozású és olyan elintézetlen polg. ügyeket terjeszthetnek fel, amelyeknek előzményei a D-i hds. kat. közig. csop-hoz már korábban eljutottak.

A D-i hds. kat. közig. csop. **1941. VIII. 16-án 0 órától** kezdve összes folyó polg. közig. természetű ügyeit a Vkf. szállásmesteri csop-hoz terjessze fel, tehát ilyen tárgyú új rendelkezéseket és kezdeményezéseket az elsőfokú kat. közig. szerveknek **nem adhat**.

Az összes kat. közig. szervek az átadás-átvételre az előkészületeket **azonnal** tegyék meg úgy, hogy a járási és megyei városi kat. pság-ok az átadás-átvételt **VIII. 23-án 24 h-ig**, a thj. városi kat. pság-ok **VIII. 30-án 24 h-ig feltétlenül** fejezzék be.

A D-i hds. kat. közig. csop. a végleges felszámolást **IX. 6-án 24 h-ig** fejezze be.

A htáp. zlj. pság-okat eddigi alkalmazásukban meghagyva, **1941. VIII. 16-án 0 órától** kezdve az **V. hdt. pság-nak** rendelem alá.

A szabadkai és az újvidéki pályaudvar, a három zombori, az újverbászi, a pirosi, a torzsai, az ósziváci és a cservenkai vasúti híd folytatólagos őrzéséről gondoskodni kell.

A polg. közig. szervek karhatalom iránti igényeikkel **VIII. 16-án 0 órától a V. hdt. pság-hoz** forduljanak.

A jár. és megyei városi kat. pság-ok **VIII. 24-től**, a thj. városi kat. pság-ok **VIII. 31-től** kezdve elintézetlen ügydarabokat a D-i hds. kat. közig. csop-hoz nem terjeszthetnek fel.

A D-i hds. kat. közig. csop. felszámolását **IX. 6-án 24 h-ig** fejezze be.

Ettől kezdve, amennyiben még elintézetlen ügyei vannak, azokat a D-i hds. kat. közig. felszámoló csop. fogja tovább intézni. Erre nézve részletes intézkedéseimet később adom ki.

Az egyes kat. közig. pság-ok pk-i törzseikkel együtt **M.** állomás-helyeikre csak akkor indulhatnak útba leszerelésük céljából, ha összes ügykörüket a polg. hivatalvezetőknek már átadták. Az útbaindításra vonatkozólag a részleteket a D-i hds. kat. csop. pk. szabályozza.

A Muraközben (esáktornyai és perlaki járás) továbbra is kat. közig. marad. Ott mint elsőfokú kat. közig. szervek a esáktornyai és perlaki jár. kat. pság-ok működnek. A másodfokú kat. közig. hatóság ügykörét a **Vkf. szállásmesteri csop.** látja el.

vitéz Horváth Ferenc tbk., mint a muraközi kat. közig. kirendeltség vezetője, továbbra is Csáktornyan marad. Hatáskörét az eddigi rendelkezések szabályozzák.

1941. VIII. 16-án 0 órától kezdve tehát a esáktornyai és perlaki jár. kat. pság-ok, kat. és fegyelmi szempontból a muraközi kat. közig. kirendeltség útján, közig. szempontból közvetlenül vannak nekem (szállásmesteri csop. útján) alárendelve.

A honvédelmi vonatkozású közigazgatási teendők átadása alkalmasul a megszűnő járási és városi kat. pság-ok a 30.043 (eln. 1.) a.—1941. sz. rendelet alapján megalakítandó járási és városi levente pság-okat tájékoztassák:

a) a közigazgatás honvédelmi vonatkozásaiban tett intézkedéseiről;

b) a Fővezérség (Vkf.) által kiadott irányelvek alapján gyűjtött adatokról, valamint a jugoszláv hadkiegészítő pság-oknál, az I. és II. fokú jugoszláv polg. közig. hatóságoknál és a községeknél talált katonai, főképpen a kat. nyilvántartási anyagokról és annak biztonságba helyezésére tett intézkedéseiről;

c) a működési területükön személyi vonatkozásokban tett tapasztalataikról és megfigyeléseikről.

A jelenleg működő kisköszegi járási kat. pság. e tájékoztatást azon jár. lev. pság-oknak adja meg általában és az egyes községekre vonatkozólag, melyek között területe a polg. közig. beosztás szerint feloszlik.

A délvidéki sorozás tárgyában kibocsátott rendelet — 773/eln. Vkf. kat. közig. 1941., (megjelent a 42. sz. Kat. Közig. Pcs-ban — a sorozóbizottságok összeállítására vonatkozó is) továbbra is érvényben maradnak azzal a változással, hogy a jár., ill. a városi kat. pság-ok ügykörét a főszolgabírák, ill. a polgármesterek veszik át.

A 31. sz. Biz. Kat. Közig. Pcs-ban rendeletem végrehajtását **fel-függesztem.**

A levente egyesületek megalakításáról a kat. közig. megszűnése után felállításra kerülő jár. levente pság-ok gondoskodnak.

A kiosztott levente egyesületi minta-alapszabályokat a felállításra kerülő pság-oknak át kell adni.

A pk-i irodák felszámolására irányelvek:

A kat. közig. működése alatt vezetett összes könyvekről, hivatalos segédletekről, stb. két kimutatást kell szerkeszteni.

Az egyik kimutatás tartalmazza mindazokat a segédleteket, előjegyzéseket, térképeket, stb., amelyeket a kat. közig. pság-ok **M.** állomáshelyeiken a felállító hdt., ill. honvéd kerületi pság-tól átvettek, ill., amelyeket a Föv. (Vkf.) szállásmesteri csop.-tól, vagy D-i hds. kat. közig. csop.-tól, működésük tartama alatt kaptak, vagy kinstári pénzből működésük alatt szereztek be és leltári kezelésbe kerültek.

Ezeket visszairányításuk után okmányváltás ellenében a felállító anyagi anyaalakulatoknak le kell adni.

A második kimutatás tartalmazza mindazokat a segédleteket, iktatókat, előjegyzéseket, irattárakat, leltárakat, amelyeket a működési területeken a jogutód polg. hatóságoknak adnak át abból a célból, hogy további működésük kedvező feltételét előkészítsék.

A kimutatás alaki és tartalmi részleteit a D-i hds. kat. közig. csop. egységesen szabályozza.

A felállító alakulatoknál, ill. a jogutód polg. hatóságoknak történő átadás-átvétel megtörténtéről a M. állomásokon, ill. a jelenlegi működési helyeken, azok ehagyása előtt, egy-egy jegyzőkönyvet kell szerkeszteni, amelyeknek mellékletét képezze a fenti kimutatás.

A jegyzőkönyveket egyrészt a kat. közig. pk., másrészt a jogutód polg. hatóság vezető tisztviselője, ill. a hdt. pság. (mozgósítási oszt. vezetője) írja alá.

A polg. hatóságnak történt átadásról szóló jegyzőkönyveket a kat. közig. pság-ok a felszámolás és az átadás megtörténte után a D-i hds. kat. közig. csop.-nak terjesszék fel.

A D-i hds. kat. közig. csop. ezeket gyűjtse és **1941. IX. 6-án** hozzám (szállásmesteri csop. útján) a saját felszámolást tartalmazó jegyzőkönyv egyik példányával együtt terjessze fel.

A hdt. pság-ok a M. állomásra visszairányított kat. közig. pság-ok feloszlásáról és a segédletek átadásáról felvett jegyzőkönyveket a kimutatásokkal együtt **1941. IX. 10-ére a H. M. úrhoz (1. b. oszt.)** terejsszék fel.

A jár. és városi kat. pság-ok irattárakat (kivéve a kt. irattárat) megőrzésre, ill. korábbi felhasználás céljából a **járási főszolgabirónak**, ill. a város **polgármesterének**, a D-i hds. kat. közig. csop. pedig az **V. hdt. pság. M. oszt.-ának** adják át. (OM. alosztály.)

A bánati elsőfokú kat. közig. pság-ok számára gyűjtött rendeleteket, pes-okat, segédleteket, stb. a D-i hds. kat. közig. csop. az egyes jár. és városi kat. pság-ok szerint külön ládába csomagolja, a ládákat megfelelő felírással lássa el és azokat adja át megőrzés céljából egyelőre a szegedi **V. hdt. pság. OM. oszt.-ának**.

A jár., városi kat. pság-ok kt. irattárát leszereléskor a felállító alakulatoknak kell átadni.

Tájékoztatásul közlöm, hogy a Vkf. szállásmesteri csop. irattári anyaga az **1. Vkf. oszt.** irattárába kerül.

A gépkocsizó ügyek felszámolására 1.064/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt,

az internáltak átadására 1.028/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt,

a menekültek ügyeinek felszámolása 1.029/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt,

a esendőrségi szervezetek felszámolása 1.065/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt,

az igazságügyi kérdések szabályozása tárgyában 1.024/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt,

a közellátás kérdéseiben 1.074/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt,

a gazdaság-kezelésre vonatkozólag 1.073/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt,

a kat. közig. tapasztalatai és zárójelentés felterjesztésére 1.020/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt (34. Biz. Kat. Közig. Pes-ban),

a kat. közig. pság-okhoz beosztott személyzetről adatok felterjesztésére 1.069/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt és

a tisztek, valamint hivatásos eső-k minősítésére 1.067/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt intézkedtem. (34. Biz. Kat. Közig. Pes-ban.)

1.114/Eln. Vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt kiadom a visszafoglalt délvidéki terület közig.-áról szóló 5.440/1941.M. E. sz. rendeletet.

1.113/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt kiadom az igazságügyi szervezeti rendelkezések tárgyában kiadott 5.470/1941. M. E. sz. rendeletet.

1.112/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt kiadom a polg. peres eljárás és egyes nemperes eljárások szabályozása tárgyában kiadott 5.480/1941. M. E. sz. rendeletet.

1.111/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt kiadom a polg. büntetőbíráskodás működésének megkezdése tárgyában kiadott 5.490/1941. M. E. sz. rendeletet.

1.110/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt kiadom a polg. közig. hatálybalépése tárgyában kiadott 660/1941. B. M. sz. rendeletet.

1.109/Eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. alatt kiadom a visszafoglalt délvidéki területen a kir. bíróságok és a kir. ügyészségek működésének megkezdése tárgyában kiadott 5.620/1941. M. E. sz. rendeletet.

A kat közig. hírrendszer megszűnésére és a Délvidéken tovább működő kat. vasúti és hajózási hatóságokra vonatkozólag külön intézkedem.

A hatósági biztosok az ill. kormányhatóság felügyelete alatt működésüket mint hatósági gondnokok vagy felügyelők folytatják.

A hadiüzemek hűsz. pk-ait hadiüzemi ügyekben az ill. hdt. (hü. ea.) útján a **H. M. úr (17. a.)** rendelkezésére bocsátom.

I.

Az 1. sz. Bizalmas Közérdekű Közigazgatási Paranesban elrendelt üzemanyag kiadási-, illetve felhasználási naplókat a felszámolásakor le kell zárni és a D-i hds. kat. közig. esop-nak felterjeszteni. A D-i hds. kat. közig. esop. az összegyűjtött naplókat, kiegészítve saját naplójával, hozám terjeszti fel.

A kölcsönvett üzemanyag-edényeket a jogos tulajdonosnak vissza kell adni, ennek meg nem állapíthatósága esetén mindenféle üzemanyag-edényt (hordó, kanna, stb.) a m. kir. gépkocsi-szertárnak kell beszolgáltatni (m. kir. gépkocsi-szertár Pongrác-úti tárolója, Bp., Kőbánya alsó pályaudvar).

A továbbiakban a jár. és vár. kat. pság-ok üzemanyag felvételezésüket lehetőleg úgy szabályozzák, hogy a felszámolás végén üzemanyag feleslegük ne maradjon. Az esetleg megmaradt üzemanyag, vagy kenőanyagot az V. hdt. pság-nak, vagy annak alakulatainak okmányváltás ellenében le kell adni. Erre vonatkozóan a D-i hds. kat. közig. esop. az V. hdt. pság-gal lépjen érintkezésbe.

A jelenlegi jár. kat. pság-ok, egy szervezetszerűleg beállított személygépkocsit az új jár. kat. pság-oknak adjanak át, illetve hagyjanak vissza.

E gépkocsik a cséplési biztosi feladattal megbízott jár. katonai paranesnokok rendelkezésére állanak.

Üzemanyag-ellátás a 40.090/el. 2. é. 1941. sz. H. M. rendelet szerint történik.

A cséplési ellenőrök (karpaszományosok) kerékpárszükségletét az 1941. é. június hó 14-én 40.212/el. 3. b.—1941. sz. alatt kelt H. M. rendelet 3. pont 2. bekezdésében foglaltak szerint az országos készletből kell igénybevenni.

1064. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.
Gépkocsi ügyek felszámolása.

A kat. közig.-hoz beosztott egyéb gépjárműveket saját tengelyükön kell „M” állomáshelyükre bevonultatni. A gk.-ik üres férőhelyeit a beosztottaknak az M. állomásokra való visszaszállításánál célszerűen használja ki.

Az igénybevett gépjárműveket a C—10. jelzésű utasítás szerint tisztnek jegyzőkönyvileg kell végleg leadni.

Gk. anyagban mindennemű zsákmányanyagot a gk. szertár címére kell vasúton feladni. Cím: Gk. szertári kerendeltség, Esztergom — tábor.

Amennyiben nem ládázott anyagról van szó, megfelelő kísérő személyről is gondoskodni kell.

II.

Az internáló táborokban visszatartott internáltakat a kat. közig. megszüntével a B. M. veszi át. Addig is törekedni kell a szétszórtan lévő internáltakat a topolyai táborban összegyűjteni.

Az internáltak ügyeit az átadás átvétel alkalmával bizottságilag újból felül kell bírálni és azt

1. akit a polgári bíróság illetékessége alá tartozó, bűnvádi eljárást igénylő eselekmény gyanúja terhel, az illetékes polgári ügyészségnek,

2. aki „K” gyanús a Vkf. ügyészenek (területileg illetékes hdt. Kémelhárító oszt.-nak),

3. akit a honvéd bíróságok illetékessége alá tartozó bűnvádi eljárást igénylő eselekmény gyanúja terhel, a területileg illetékes honvéd ügyészségnek,

4. akik ügyét véglegesen közigazgatási úton kell még elintézni, az elsőfokú rendőrhatalóságnak — kell átadni.

A 4. p-ban megjelöltekhez tartoznak a kiutasítandók és a repatriálni akarók, mert őrizetben tartásuk még szükséges.

5. A volt jugoszláv hadseregnek a felszabadult területen visszamaradt, illetve magyar területre átszökött, Szerbiába illetékes nem magyar nemzetiségű tagjai szabadon nem engedhetők. Ezeket további intézkedés végett az illetékes hdt. pság-nak kell átadni.

A polgári közigazgatás (a B. M. átvevő közegei) az internáló táborokat a felszámolás folyamán további igazgatásra átveszi. A táborokat őrző hadtáp alakulat az őrizetet tovább folytatja mindaddig, amíg a táborokat a Büni. végleg át nem veszi.

A topolyai mozgó-gyűjtő és elosztó tábor pság. a tábor átadása után M. állomására azonnal induljon útba. A tábornak ideiglenes használatra rendelkezésére bocsátott katonai kincstári tárgyakat (mozgókonyha, főzőüst, evőesésze, takaró, szalmazsák, stb.) a kat. közig. felszámolása után okmányváltás ellenében a kiadó pság-nak vissza kell szolgáltatni.

Az internáltakról pontos névjegyzéket kell az átvevő közegnek átadni.

Az internáló táborokban a számadásokat le kell zárni és azokat okmányokkal felszerelve a polgári közig. szerveinek (a B. M. átvevő közegeinek) át kell adni.

A felszámolás napjáig a költségek a kat. közíget terhelik s a számadásokat e nappal kell lezárni.

A topolyai táborban, valamint a többi helyen internáltak átvételét a helyszínen bizottságilag kell foganatosítani s arról jegyzőkönyvet kell felvenni.

1028. szám.
Eln.vkf. kat. közig.
1941.

Internáltak átadása Dél-
vidéken a kat. közig. meg-
szűnte után.

1029. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.
Menekültek ügyeinek fel-
számolása.

III.

A polgári közigazgatás a dobrovoljác táborokat a felszámolás folyamán további igazgatásra átveszi. A táborokat őrző hadtáp alakulat az őrzést tovább folytatja mindaddig, amíg az őrzést a Büm. át nem veszi.

A szabadkai mozgó-gyűjtő és elosztó táb. pság. a tábor végleges átadása után M. állomására azonnal induljon útba. A tábornak ideiglenes használatra rendelkezésére bocsátott katonai kinestári tárgyakat (mozgókonyha, főzőüst, evőcsésze, takaró, szalmazsák stb.) a kat. közig. felszámolása után okmányváltás ellenében az eredeti pság-nak vissza kell szolgáltatni.

A dobrovoljác táborokban levőket névjegyzékkel kell az átvevő közegeknek átadni.

A menekültekkel is ugyanígy kell eljárni.

Kisebb létszámú menekült csoportokat a város, illetve község előjárósága étkezteti. Ha csak néhány rászorult ellátásáról van szó, részükre az élelmezés helyett váltság is kifizethető.

A dobrovoljác táborokban a menekültekkel kapcsolatos számadásokat le kell zárni és azokat okmányokkal felszerelve a polgári közig. szerveinek (a B. M. átvevő közegeinek) át kell adni.

A felszámolás napjáig a költségek a kat. közigazgatást terhelik s a számadásokat e napig bezárólag kell lezárni.

A táborok átvételét a helyszínen bizottságilag kell foganatosítani, s arról jegyzőkönyvet kell felvenni.

IV.

A kat. közig. megszűnésével (VIII. 16-án 0 h) a délvidéki összes eső. szervek a B. M., illetve a H. M. úr hatáskörébe mennek át, továbbiakban ők fognak intézkedni.

A D-i hds. eső. esop. pság., valamint a D-i hds. eső. nyom. esop. pság. a kat. közig. megszűnésével (VIII. 15-én 24 h) működését beszünteti. Irattárát a szegedi V. eső. ker. pság-nak, illetve a szegedi nyom. aloszt. pság-nak 5 nap alatt adja át. Utána a ti-k és a leg. békebeosztásukba bevonulnak.

Farbaky József alez. muravidéki kiküldönített tőt. a kat. közig. megszűnésével (VIII. 15-én 24 h) békebeosztásába vonuljon be.

A kat. közig. működési területén beosztott többi eső. tisztek a jelenlegi beosztásukban maradnak a H. M. úr 100.300/eln. 20.—1941. sz. rendelete végrehajtásának elrendeléséig.

A esáktornyai szav. pk. (**Apor örgy.**) a muraközi kat. közig. tartamára e beosztásában marad.

A D-i hds. eső. esop. pk. VIII. 16-án terjessze fel hozzám (Vkf. kat. közig. oszt. útján) az egész működésére vonatkozó zárójelentését. Ehhez az alárendelt ti. pk-ok zárójelentését csatolja.

Az alárendelt eső. ti. pk-ok zárójelentései VIII. 10-én a D-i hds. eső. esop. pk-hoz érkezzenek be.

A zárójelentés összállításánál súlyt azokra a tapasztalatokra kell fektetni, amelyeket jövőben a hasonló szolgálat megszervezésének és el látásának tökéletesítésénél hasznosítani lehet.

Htáp. zlj. pk-ok zlj-uk közbiztonsági és csendőrségi vonatkozású működéséről 1941. IX. 1-ig közvetlenül hozzám (Vkf. kat. közig. oszt. útján) terjesszék fel zárójelentésüket.

1065. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.
Csendőrségre vonatkozó
rendelkezések a felszámolással kapcsolatosan.

V.

1024. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.
Igazságügyi kérdések szabályozása a kat. közig. megszűnésével kapcsolatban.

A 984/eln. Vkf. kat. közig. 1941. sz. rendeletem kapcsán a visszafogalt délvidéki területen a kat. közig. megszüntével egyidejűleg a honvéd büntető igazságszolgáltatás is általában megszűnik.

A Muraközben (csáktornyai és perlaki járások) azonban, ahol a kat. közig. tovább is működik, a polg. egyének minden bűncselekmény miatt továbbra is **kat. büntetőbíráskodás** alatt maradnak.

A H. M. úrral egyetértésben közlöm, hogy a Muraközben az illetékes pk. jogait a polg. egyénekkel szemben is a **III. honvéd hdt. pk.-a** gyakorolja.

A honvéd büntetőbíráskodás megszűnése tárgyában a szükséges intézkedéseket a H. M. úr 49.926/eln. 13—1941. sz. alatt adja ki.

VI.

1. A cséplés ellenőrzésével összefüggő teendők átadása a kat. közig. felszámolásával kapcsolatban.

A cséplőgépek, azok erőgépeinek, valamint gabonátárolásra alkalmas nagyobb raktárak bejelentése tárgyában a 24. sz. katonai közigazgatási parancsban kiadott 3131/Vkf. kat. közig. 1941. sz. rendeletem 4. és 5. sz. mellékletét képező kimutatások házi példányait a járási és városi kat. pság-ok az átadás elrendelése után a járási főszolgabírónak (város polgármesterének) átadni kötelesek.

A gabonacséplés, továbbá a gaboná- és lisztforgalom szabályozása tárgyában a 36. sz. katonai közigazgatási parancsban közzétett 5000/Vkf. kat. közig. 1941. sz. rendeletem III. részéhez tartozó „Megjegyzés a 2. és 3. sz. mellékletéhez” az átadáskor hatályát veszti.

Ugyancsak hatályát veszti a fenti rendeletem 2. és 3. sz. mellékletéhez való becsatolás végett, a járási és városi kat. pság-oknak külön is kiadott „Megjegyzés a 2. és 3. sz. mellékletéhez”. A cséplés ellenőrzésével, valamint a gabonatermés számbavételével kapcsolatos valamennyi nyilvántartást, az idézett rendeletem 2. és 3. sz. mellékletében megnevezett polgári hatóságoknak, illetőleg szervezeteknek kell átadni. Így pl. a D. hds. kat. közig. esop. pság. a hozzá felterjesztett összesítő kimutatásokat (3. sz. melléklet 4. minta) az illetékes közellátási kormánybiztosnak adja át.

A cséplés ellenőrzésével kapcsolatos teendőket a járási (városi) kat. pság-ok a helyükbe lépő megfelelő állandó kat. pság-oknak adják át.

A cséplés ellenőrzésére a f. évi június hó 21-én 4090/Eln. 2/é. 1941. sz. alatt kelt H. M. rendelet és az ezt kiegészítő rendeletek mérvadók.

Az ellenőrzés lebonyolításához szükséges személyzet vezénylésére a H. M. a f. évi július hó 25-én 51.692/Eln. 2/é. 1941. sz. alatt kelt rendeletével intézkedett. E rendelet szerint az I—VIII. hdt-ektől összesen 200 karpaszományos van a cséplőgépeknek megfelelő számban a járási kat. pság-okhoz vezényelve.

Az új járási kat. pk-ok a cséplési biztosi, míg a vezényelt karpaszományosok a cséplési ellenőri teendőket látják el.

Az új járási katonai parancsnokokat teendőikre vonatkozólag az V. hdt. pság. megfelelően utasítja.

2. A kukorica hatósági igénybevételével kapcsolatos teendők.

A német birodalmi kormány részére a f. évi július hó 18-án 48.735/Eln. 2. é.—1941. sz. alatt kelt H. M. rendelettel bevezetett beszerzéseket a fenti rendelet szellemében tovább kell folytatni.

1074. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.
Közellátási (közélelmezési) ügyek átadása a kat. közig. megszüntetésével kapcsolatban.

3. Gazdasági záróvonal megszüntetése.

Az 1. sz. kat. közig. pes-ban közzétett 142/Föv. kat. közig. 1941. sz. rendelettemmel életbeléptetett gazdasági záróvonalat a Baranya-i háromszöggel, valamint a Muraközszel szemben a 32. sz. Biz. kat. közig. pes-ban közzétett 875/Eln. Vkf. kat. közig. 1941. sz. rendelettemmel megszüntettem.

A Bácska gazdasági záróvonala a polg. közig. életbeléptetése napján 0^h-tól megszűnik.

Fentiek folytán a gazdasági záróvonal felállítását és a szállítási igazolvány rendszer bevezetését tartalmazó 142/Föv. kat. közig. 1941. sz., a 14. sz. kat. közig. pes-ban közzétett 1772/Vkf. kat. közig. 1941. sz. és a 16. sz. kat. közig. pes-ban közzétett 1944 Vkf. kat. közig. 1941. sz. rendeleteimet hatályon kívül helyezem.

Az anyaország területén szállítási igazolvány kötelezettsége alá eső összes termények, termékek és árucikkek mind a visszafoglalt délvidéki területen belül, mind az anyaország területére kizárólag csak szállítási igazolvány alapján szállíthatók.

Közforgalmú vasútnak, postának, hajózási, valamint fuvarozási vállalatnak e cikkeket fuvarozás végett csak akkor szabad elfogadni, ha a feladó az illetékes hatóság által kiállított szállítási igazolványt is átadja.

Az anyaország területén zár alá helyezett termények, termékek és árucikkek szállítása esetén a 36. számú katonai közigazgatási parancs 4. számú mellékletét képező szállítási igazolvány mintát kell használni.

A gazdasági záróvonal megszüntetésével egyidejűleg hatályát veszlik a postai esomagforgalom szabályozására, illetve a postai esomagforgalom szempontjából zárolt cikkekre vonatkozóan kiadott az 1. sz. Biz. kat. közig. pes-ban közzétett 35/Föv. kat. közig. 1941. sz. és a 20. sz. kat. közig. pes-ban közzétett 2565/Vkf. kat. közig. 1941. sz. rendeleteimben foglaltak is.

4. Közellátási hivatalok.

A 122/Föv. kat. közig. 1941. számú rendelettel felállított közellátási hivatalok az ügykörükbe utalt tennivalókat folyó évi augusztus hó 16-ig ellátják. E hivatalok a katonai közigazgatás tartama alatt hatáskörükbe utalt közellátási ügykörnek azt a részét, melyet az anyaországban érvényben lévő rendeletek a főszolgabírák, polgármesterek és községi előljáróságok hatáskörébe utalnak, a polgári közigazgatás megindulásának időpontjában e hatóságok részére adják át, míg a m. kir. Kereskedelmi Hivatali kirendeltségek hatáskörébe tartozó egyéb közellátási vonatkozású ügykört a m. kir. Kereskedelmi Hivatal kirendeltségei veszik át.

A katonai közigazgatás által felállított közellátási hivatalok a közellátási ügyköröknek fentiek szerint történő átadását előkészítik.

A polgári közigazgatás megindulásának időpontjától kezdve minden olyan közellátási természetű és hátralékos, vagy ezután esedékes jelentést, amelyek tekintetében való intézkedés, vagy nyilvántartás az anyaország területén a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozik, a polgármesterhez, illetve a községi előljárósághoz kell megtenni.

A 41. számú katonai közigazgatási parancsban közzétett 5702/Vkf. kat. közig. 1941. számú rendeletem alapján kijelölésre kerülő nagy- és kiskereskedők névjegyzékét, valamint a 321/Föv. kat. közig. 1941., továbbá a 3553/Vkf. kat. közig. 1941. sz. és az 5351/Vkf. kat. közig. 1941. számú rendeletem alapján már kijelölt nagy- és kiskereskedők adatait a m. kir. Kereskedelmi Hivatal kirendeltségéhez kell jelenteni.

A kijelölésre kerülő és már kijelölt kiskereskedők adatait pedig a törvényhatóság első tisztviselőjéhez kell továbbítani.

A 2315/Vkf. kat. közig. 1941. számú rendeletem alapján pótlólag még beérkező külföldi kötésbejelentéseket ugyancsak a m. kir. Kereskedelmi Hivatal kirendeltségeinek kell beküldeni.

Egyébiránt a m. kir. Kereskedelmi Hivatal kirendeltségei ugyanazt a jogkört gyakorolják, mint az auyországbán.

5. Cukorkészletek zárolása.

A 178/Föv. kat. közig. 1941. sz. rendelettemmel a cukorforgalom fel-
szabadítására (zárolás hatályonkívül helyezése) vonatkozóan tett intéz-
kedésemet a katonai-közigazgatás megszűnésével egyidejűleg hatályon
kívül helyezem és utasítom a kat. közig. pság-okat, hogy a fenti idő-
pontban a gyárakban, nagykereskedőknél és raktárakban tároló cukor-
készleteket vegyék zár alá azzal, hogy a cukorforgalom szabályozásával
kapcsolatos intézkedéseket a polgári közig. hatóságok fogják megtenni.

6. Iparjogosítványok.

Iparigazolványok és iparendélyek kiállítására, módosítására,
kiterjesztésére, áthelyezésére vagy megszüntetésére irányuló kérelme-
ket az I. fokú iparhatósághoz kell továbbítani.

7. Behozatali és kiviteli engedélyek.

A volt jugoszláv területekre vonatkozó kiviteli és behozatali
engedélyek iránti kérelmeket, valamint más viszonylatban irányuló
hasonló kérelmeket is közvetlenül az azok elbírálására illetékes polg.
hatóságokhoz kell továbbítani.

Igy a behozatali iránti kérelmeket hivatkozott rendeletem érte-
lében, — erre a célra rendszeresített nyomtatványon elkészítve — a
katonai közigazgatás megszűnése után közvetlenül a m. kir. Kereskede-
lem- és Közlekedésügyi Miniszter Úrhoz, míg a kiviteli kérelmeket
bármely viszonylatban, a vonatkozó Magyar Nemzeti Bank tanúsítvá-
nyokkal együtt, a m. kir. Kereskedelmi Hivatal kirendeltségeihez kell
beterjeszteni.

8. Tüzelőanyag ellátás.

A tüzelőanyag ellátásra nézve az előzetes intézkedéseket (szükség-
let, készlet összeírása, kereskedők kijelölése) a kat. közig. már megtette.
Az ellátás gyakorlati lebonyolítása azonban a polgári közigazgatás fel-
adata lesz. Ezért az egyes ügyekkel kapcsolatban tett és polg. közig. ré-
széről hasznosítható intézkedéseket, adatokat, — amennyiben azok fel-
terjesztése még nem történt volna meg. — a m. kir. Kereskedelmi Hiva-
tal kirendeltségei útján a m. kir. Közellátási Miniszter Úrhoz, a tűzifa-
ellátással kapcsolatos ügyeket pedig a m. kir. Földművelésügyi Minisz-
ter Úrhoz kell felterjeszteni.

1073. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.

Gazdaszat - közigazgatási
rendelkezők a kat. közig.
felszámolásával kaposo-
latban.

VII.

A gazd. közig. szolgálat, valamint a kat. közig. pénzellátásából
származó elszámolások teljesítésére, továbbá a gazd. közig.-al kaposola-
tos függőben maradó kérdések elintézésére s a végleges felszámolással
kapcsolatos ügyek intézésére a következőkben rendelkezem:

Általános és valamennyi parancsnokságnak szóló rendelkezések.

1. Az irdai munkák ellátására felvett összes ideiglenes alkalmazottakat a megszűnés napjáig ki kell fizetni és amennyiben a polgári hatóságok őket nem alkalmaznák, szolgálatuk alól fel kell menteni.

2. A beosztott katonai személyek különleges illetményei, valamint a beosztott polgári tisztviselők és egyéb alkalmazottak pótdíjainak folyósítását a kat. közig. szervek megszűnésének napjával be kell szüntetni. Ügyszintén be kell szüntetni a kat. közig. megszűnését megelőző nappal, a külső szolgálatot ellátó tisztviselők és egyéb alkalmazottak pótdíjainak (élelmezési váltság, stb.) folyósítását. A nevezetteknek járó illetményeket pedig ki kell fizetni. A gyak. pótdíj az állandó (leszerelési) állomáshelyre történő beérkezés napjáig illetményes.

A bevonultatandó katonai személyeket a pság. lássa el hitelezett menetlevéllel, vagy ennek hiányában megfelelő útiköltséggel és M. állomáshelyükre indítsa útba.

3. A pság-hoz beosztottak külszolgálati tevékenységük alkalmával felmerült költségeikről összeállított utazási számadásait (számláit) be kell kérni és érvényesítve ki kell fizetni. Az esetleg kifizetett, de el nem számolt úti-előlegek visszatérítése iránt intézkedni kell.

Az előleget nyújtó kat. közig. szervek az általuk elszámolás kötelezettsége mellett folyósított előlegekről (úti-előleg), melyeknek elszámolása csak részben történt meg, 2 példányban külön kimutatást készítsenek, melyek megjegyzés rovatában fel kell tüntetni az elszámolást gátló körülményt.

Ezen kimutatások 1 példányát a kat. közig. szerv (járási, városi kat. pság, hadipénztár) számadásához kell csatolni, a másik példányt pedig a felszámoló csoporthoz kell felterjeszteni, illetve ott külön irattárban kezelni.

4. A bérelt helyiségeket az állomásparancsnokság kiküldöttjének részvételével bizottságilag át kell adni. Az átadási jegyzőkönyvből tűnjék ki, hogy a bérbeadó a bérleményt kifogástalan állapotban vette át, a bérösszeget megkapta és a kincstárral szemben semmiféle követelése nincs.

5. Mindazokat a leltári és használati anyagokat, illetve tárgyakat, melyeket a kat. közig. ideje alatt, annak terhére szereztek be, két példányban kiállított leltár, illetve használati anyag elszámolás alapján kell átadni a polgári közigazgatásnak. Az átadás-átvételi záradékkal ellátott és aláírt leltár (használati anyag elszámolás) egyik példánya az átadónál marad, a másik példányt a számadáshoz kell csatolni.

A legénység ruházat és felszerelésének javításához, karbantartásához, továbbá a felszerelés kiegészítésére beszerzett anyagokat a felállító alakulatnak kell átadni.

6. Magánszemélyektől használatra átvett felszerelési tárgyakat — az esetleges használati díj kifizetése mellett —, elismervény ellenében kell jogos tulajdonosának visszaadni.

Az átvételi elismervényt az irattárban, külön gyűjtőszám alatt kell őrizni, míg a használati díj kifizetését igazoló elismervényt (nyugtát) a pénztári napló vonatkozó kiadási tételéhez kell csatolni.

7. A pság-ok a megrendelt és leszállított (átvett) cikkekről a számlákat záradéktalanul kérik be s ezeket záradékozás után ízessék ki. A szabályszerűen záradékolt kifizetetlen számlákat jegyzékbe foglalva 2 példányban a D. hds. kat. közig. csop. hbiz-hoz kell felterjeszteni. Utóbbi

a hozzá beérkezett összes jegyzékekből készített összesített kimutatást a számlákkal együtt a felszámoló csoportnak adja át.

8. Fel kell hívni mindazon személyeket és parancsnokságokat, melyek a kat. pság-októl ellátmányuk terhére utólagos elszámolás kötelezettsége mellett előleget kaptak, hogy azokról az elszámolásokat sürgősen terjesszék be. Az elszámolások beküldésének végső határideje az előleget nyújtó kat. közig. szerv felszámolására engedélyezett határidő előtti második nap. A kellő záradékkal ellátott okmányok felterjesztésével egyidejűleg az esetleg mutatkozó maradványokat az előlegeket folyósító pénztárba, illetve ennek megszűnése után „H. M. kat. közig. 127.923. sz. kiadási csekkszámára“ kell befizetni.

9. Fel kell hívni mindazokat a hivatalokat (pü. igazgatóság, adóhivatal, kataszteri hivatal, pénzügyőrség, törvényszék, járásbíróház, rendőr kirendeltség stb.), intézményeket (kórház, gyermekmenhely, egészségügyi intézet és otthon, gazdasági ismétlő iskola stb.), üzemeket és közületeket, melyek részére a Föv., illetve a Vkf. kat. közig. hadbiztossága utólagos elszámolás kötelezettsége mellett — a kat. pság-ok mindenkorai értesítése mellett — előleg utalványoztatott, hogy előleg elszámolásukat legkésőbb a kat. közig. megszűnését követő 2. napon okmányokkal felszerelve s az esetleges előlegmaradványnak a „H. M. kat. közig. 176.993. sz. letéti számla, Budapest“ elnevezésű ptp-i számlára történt befizetését igazoló „Elismervény“-nyel adják át.

A parancsnokság az előlegben részesített hivatalok, intézmények, üzemek és közületekből bevont elszámolásokat láttamozza és okmányaikkal s a pénztári maradvány befizetését igazoló „Elismervénnyel“ — összegyűjtve — a Vkf. kat. közig. hadbiztossághoz haladéktalanul megküldi.

Az esetben, ha az előleg elszámolására kötelezettnél oly, a kat. közig. ideje alatt átvett áruk, anyagok stb. kifizetetlen számlái volnának, melyek összege a részére utalt előleg maradványát meghaladnák s ezért a kifizetést teljesíteni nem tudná, avagy a számla kiegyenlítése az előleg elszámolásában azért nem történhetett meg, mert a megrendelt árut, anyagot a kereskedő (vállalkozó) még nem szállította le, ezen számlákat 2—2 példányú kimutatásba kell foglalni. Külön kimutatásba kell foglalni a leszállított s átvett áruk és anyagok ki nem fizetett számláit s külön kimutatásba a megrendelt, de le nem szállított áruk és anyagok számláit (megrendelő lapjait). A kimutatásokat az előleg számadással együtt kell a területileg illetékes kat. közig. pság-hoz megküldeni. A kat. közig. pság. pedig a kimutatásokat az előleg elszámolással együtt, de külön szám alatt a kat. közig. megszüntét követő 2. napon közvetlenül a Vkf. kat. közig. hadbiztossághoz küldi meg.

10. A szociális kiadásokra a pság-oknak a Vkf. kat. közig. által kiutalt összegekről vezetett számadásokat a kat. közig. megszűnésének napjával le kell zárni. A maradványt a „H. M. kat. közig. 176.993. sz. letéti számla, Budapest“ elnevezésű csekkszámára be kell fizetni s a lezárt számadást az összes okmányokkal együtt a Vkf. kat. közig. hadbiztossághoz kell megküldeni.

Az oly szociális kezdeményezésekre kiutalt összegek, melyek további fenntartása és a munka folyamatos biztosítása feltétlenül kívánatos a járási főszolgabírónak, illetve városok polgármesterének adandók át azzal, hogy az ilyen címen kiutalt összegeket legkésőbb 1941. évi augusztus 31-ig elszámolni, a maradványt az előbb említett csekkszámára befizetni tartozik.

A végleg lezárt számadást a Délvidék katonai közig. felszámoló csoportnak közvetlenül kell megküldeni. Az átadott összegeket, azoknak

rendeltetését és az átvevő hatóságok nevét a beküldendő számadással együtt kell jelenteni.

11. A D. hds. kat. közig. esop. pság-a, valamint azon járási, városi kat. pság-ok, amelyek az elfoglalt délvidéki területek lakosainak jótékony célú adományait kezelik, az ezen adományokról vezetett naplókat zárják le s az okmányokkal együtt, utóbbiak a D. hds. kat. közig. esop. pság-nak küldjék meg. A számadásokat a D. hds. kat. közig. esop. hadbiztosság számvevősége által történt megvizsgálás után a D. hds. kat. közig. esop. hasonló számadásával együtt a Vkf. kat. közig. hadbiztossághoz kell megküldeni. A fel nem használt összegeket a járási főszolgabíróknak, illetve városok polgármesterének kell átadni további felhasználás végett. A felhasznált, továbbá átadott összeget és az átvevő hatóság nevét a Vkf. kat. közig. osztályának kell bejelenteni.

12. A m. kir. adóhivatalokat utasítani kell, hogy a kat. közig. megszüntének napján mutatkozó pénztári maradványt — az idegen pénzek (egyházi adók, kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági kamarai illeték, ármentesítő társulati járulék, községi pótdó) és letétek (bírói, pénzügyi és közigazgatási) kivételével — a „H. M. kat. közig. 176.993. sz. letéti számla, Budapest“ elnevezésű csekkszámmlára fizessék be. Ennek megtörténte után az általuk vezetett forgalmi, átvételi, kiadási és letéti naplókat zárják le és ezen naplók másolatait az idegen pénzek és letétek kimutatásaival, valamint a lezárás napjával készített eredménykimutatással együtt az illetékes járási (városi) kat. pság-nak küldjék meg. A m. kir. adóhivatalok által megküldött naplók másolatait az idegen pénzek és letétek kimutatásaival együtt haladéktalanul a Vkf. kat. közig. hadbiztossághoz kell továbbítani.

13. Külön súlyt helyezek arra, hogy a honvédség tulajdonát képező ideiglenes használatra átadott anyagok és felszerelési cikkek átadása a legnagyobb körültekintéssel történjék. Elrendelem, hogy a kat. közig. szervek, melyek ily anyagokat használatra átvettek vagy kezelnek, ezen anyagokat és felszerelési cikkeket 2 példányban kiállított leltár alapján, — egyidejű bizottsági rovacsolással — adják át. A leltárok kiállításánál az alábbiakra legyenek figyelemmel:

- a) Folyószám,
- b) cikk megnevezése,
- c) mennyisége,
- d) tárolási helye,
- e) kinek kezelésében van,
- f) mely honvéd alakulattól vette át,
- g) átadás feltétele (térítés nélkül, koptatási díj ellenében stb.).

A szabályszerű rovacsolási záradékkal ellátott leltárok egyik példánya a kat. közig. pság. irattárában marad, míg a másik példányát a D. hds. kat. közig. esp.-nak kell felterjeszteni.

Utóbbi a beküldött leltárakból — az a)–g) pontokban foglaltakra figyelemmel — célszerű csoportosításban, összesített kimutatást, illetve saját anyagáról leltárt szerkeszt. Előbbiekhez kell csatolni a beérkezett leltárakat is. A D. hds. kat. közig. esop. felszámolási határidejének letelte után ezeket a felszámoló csoporthoz kell felterjeszteni.

A honvédelmi igazgatás tulajdonát képező kincstári anyagot elvileg annak az alakulatnak kell átadni, melytől származik. Ha azonban az alakulat állomáshelye megváltozott, vagy az átadást illetően bárminemű kétség merülne fel, akkor a Vkf. szállásmester útján a H. M. III. Csf.-től az anyagátadásra vonatkozólag döntést kell kérni; még a felszámolás határidejének letelte előtt.

2.905 m.
agt. 4 941.

VIII. 12
Sib

Az internáló stb. táborok részére kiadott cikkeket is ezen leltárakban kell elszámolni.

2.

A **járási és városi kat. pság-ok** elszámolásukat az előző (I) fejezetben foglaltak elvégzése után zárják le. A mutatkozó pénztári maradványt az utalványozó H. M. kat. közig. 127.923. sz. kiadási csekk számlára fizessék be, majd az összes bevételi és kiadási okmányokkal felszerelt elszámolásokat és leltárakat, kimutatásokat, jegyzékeket és átvételi elismervényeket a D. hds. kat. közig. esop. hadbiztosságnak (Ujvidék) a felszámolásra engedélyezett időn belül jelentés kíséretében küldjék meg. Az összes érvényesítési segédeszközöket, irattárakat stb. bevonulásuk után a gazdasági hivatalok felállító anyaalakulataiknak adják át.

A polgári intézmények részére a gh., illetve a hadipénztár által esetleg foyósított, de a kat. közig. ideje alatt a Vkf. hadbiztossága által a gazdasági hivataloknak, illetve hadipénztárnak még vissza nem térített előlegeket mint „Más számvévség illetékességébe tartozó javadal-mazást” átkönyvelése végett a D. hds. kat. közig. hadbiztosság útján a Vkf. kat. közig. hadbiztosságának be kell jelenteni.

3.

A **D. hds. kat. közig. esop.** a részére megállapított felszámolási határidőn belül az I. fejezetben foglaltakat végezze el. Ennek meg-történte után:

1. A D. hds. kat. közig. esop. tartozásainak kiegyenlítése után a hadipénztár maradványát a H. M. kat. közig. 127.923. sz. ptp-i kiadási számlára kell befizetni.

2. A fentiek szerint befutó összes számadásokat, valamint saját számadását az illetékes felállító hdt. (kerület) hadbiztosságának (szv. alo.) könyvelés és szigorlat végett meg kell küldeni.

3. A fentiek szerint a számadáson kívül összeállítani elrendelt ki-mutatásokat a D. hds. kat. közig. esop. saját kimutatásaival együtt — megfelelő rendezés után — a felszámoló csoportnak kell átadni.

4.

A **Vkf. kat. közig. oszt. gh-a** számadásait az I. fejezetben foglaltak szerint lezárásra készítse elő, a mutatkozó maradványt a H. M. kat. közig. 127.923. sz. ptp-i csekk számlára fizesse be, a számadást lezárva az összes mellékletekkel együtt a felállító hadbiztosságnak (szv. alo.) küldje meg.

5.

A **H. M. szv. I. oszt.** a H. M. kat. közig. 127.923. sz. ptp-i kiadási számláról átutalt ellátmányok elszámolását a vonatkozó főkönyvekkel és segédletekkel együtt a kat. közig. felszámoló csoporthoz küldje meg.

6.

A **járási és városi kat. pság. gh-ok** számadásait a felállító hdt. (kerület) hbizt-ok őrzik. Minden elmaradt járandóság jogosságának meg-állapítását a vonatkozó számadás alapján ott kell eszközölni.

Az igényjogosultság megállapítása után a vonatkozó ügyiratokat utalványozás és további eljárás végett a kat. közig. felszámoló csoport-hoz kell beküldeni.

A kat. pság-ok által beküldött **polgári kiadásokra utalt ellátmány-előleg elszámolásokat**, beérkezésük után a Vkf. kat. közig. esop. hadbiztosság polg. számvevőségi alosztálya haladéktalanul megvizsgálja. A vizsgálat alapján az előleg elszámolásra javaslatot tesz és ennek alapján kiadott rendelkezéseket foganatosítja, a főkönyvi eljárásokat pedig teljesíti.

A közületek, intézmények, üzemek által ki nem fizetett számlák utalványozására javaslatot tesz s a kiadott utalványrendeleteket foganatosítja.

Az ellátmány előlegek elszámolása s az utalványozások megtörténte után a főkönyveket, segédkönyveket, előlegnyilvántartást lezárja s a kat. közig. pénzkezelési kimutatását elkészíti, a főkönyveket, segédkönyveket, nyilvántartásokat és számadási okmányokat a Vkf. kat. közig. hadbiztosságának a kat. közig. felszámoló csoport részére leendő megküldés végett átadja, a pénzkezelési kimutatást pedig a H. M. számvevőség I. osztályának benyújtja.

VIII.

1069. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.

**Kat. közig. személyzetről
névjegyzék felterjesztése.**

Az 1.020/eln. Vkf. kat. közig. 1941. sz. rendeletemre felterjesztett tapasztalati jelentéshez a kat. közig. pk-ok és vezető az alárendelt tiszti, — anyaországbeli polg. előadói — és iroda személyzetükről a mellékelt nyomtatványon két példányban szerkesztett névjegyzéket terjesszenek fel.

A névjegyzék rovatainak kitöltésére részletekben a következőképpen intézkedem:

A névjegyzéket az I. fokú kat. közig. pk. a törzséhez tartozó minden, az első bekezdésben felsorolt személyre;

a D-i hds. kat. közig. esop. pk. a törzséhez tartozó minden említett személyre és az I. fokú kat. közig. pk-okra nézve szerkessze meg.

A névjegyzékben első csoportként a tiszteket, második csoportként a többi kat. személyeket (irodai személyzet), harmadik csoportként a polg. előadókat vegye fel.

A 4. rovatot a polg. előadók közül csak a tart. ti-ekre nézve kell kitölteni.

A 6., 7. és 8. rovatot a polg. előadókra nézve nem kell kitölteni.

A 9. rovatban a polg. személyeknél azt kell beírni, hogy mi az illető polg. foglalkozása, hivatala, állása?

A 12. rovatot az 1.067/eln. vkf. kat. közig. 1941. sz. rendelet alapján szerkesztett „Előjegyzési lap a minősítéshez“ adataiból a D-i hds. kat. közig. esop. pk. töltsse ki.

A kitöltésnél 5 (= kiváló), 4 (= igen jó), 3 (= jó), 2 (= megfelelő), 1 (= meg nem felelő) számjegyzéket használjon.

A Felvidéken, Kárpátalján és Erdélyben működött kat. közig.-nál alkalmazottaknál e tény a Megjegyzésben, akkori szolg. állásaiknak megjelölésével tüntesse fel.

A szükséges adatokat a pság. a beosztottak meghallgatása után állapítsa meg.

Az esetleg hiányzó személyi adatokat a felterjesztési határidő után pótlólag terjessze fel.

5. drb. melléklet.

1114. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.

Polg. közig. bevezetéséről
kormányrendelet

IX.

A visszafoglalt délvidéki terület közig-áról szóló 5.440/1941. M. E.
sz. rendeletet az alábbiakban teljertartalmulag kiadom:

A m. kir. minisztérium a visszafoglalt délvidéki területek közigazgatására vonatkozóan — addig, amíg a törvényhozás ezeknek a területeknek az országgal egyesítéséről rendelkezik — a következőket rendeli:

I.

Közigazgatási beosztás.

1. §.

(1) A visszafoglalt délvidéki területtel megnagyobbodott vármegyék:

1. Baranya vármegye, székhelye: Pécs.
2. Bács-Bodrog vármegye területe: Bács-Bodrog vármegyének a
3. Csongrád vármegye, székhelye: Szentés.
4. Vas vármegye, székhelye: Szombathely.
5. Zala vármegye, székhelye: Zalaegerszeg.

(2) Szabadka, Újvidék és Zombor szabad királyi városok újból a törvényhatósági jogú városok közé soroztatnak.

2. §.

Az 1. §-ban felsorolt vármegyék területe:

1. Baranya vármegye területe: Baranya vármegyének a vármegye visszafoglalt területrészével kiegészített területe.

2. Bács-Bodrog vármegye területe: Bács-Bodrog vármegyének a vármegye visszafoglalt területrészével kiegészített területe.

3. Csongrád vármegye területe: Csongrád vármegyének a vármegye visszafoglalt területrészével kiegészített területe.

4. Vas vármegye területe: Vas vármegyének a vármegye visszafoglalt területrészével kiegészített területe.

5. Zala vármegye területe: Zala vármegyének az alsólendvai járás visszafoglalt területrészével kiegészített területe.

3. §.

Magyarkanizsa és Zenta városok a megyei városok közé soroztatnak.

4. §.

(1) Az 1. §-ban említett vármegyék területén a járási, valamint a körjegyzői beosztást — arra az időre, amíg a törvényhatósági bizottságok a rendes jogszabályok szerint újjá nem alakulnak — a belügyminiszter állapítja meg.

(2) A belügyminiszter a visszafoglalt délvidéki területen fekvő községek szervezetét az 1886: XXII. t.-c. 148—162. §-aiban foglalt szabályok mellőzésével állapítja meg.

(3) A visszafoglalt délvidéki területen a község és egyéb helyneveket a belügyminiszter az 1898: IV. törvényeikkben meghatározott szabályok mellőzésével állapítja meg.

II.

Önkormányzati közigazgatási testületi szervek.

5. §.

Az 1. §-ban felsorolt törvényhatóságok, valamint a visszafoglalt délvidéki területen fekvő megyei városok és községek testületi szerveire vonatkozóan — addig is, amíg az idevonatkozó rendes jogszabályok szerint való újjáalakításuk lehetséges lesz — az alábbi §-okban foglalt rendelkezések irányadók.

6. §.

(1) A törvényhatósági bizottságot

Baranya vármegyében	66
Bács-Bodrog vármegyében	250
Csongrád vármegyében	12
Vas vármegyében	68
Zala vármegyében	38

törvényhatósági bizottsági taggal ki kell egészíteni.

(2) A törvényhatósági bizottsági tagok száma:

Szabadka thj. városban	56
Újvidék thj. városban	56
Zombor thj. városban	54

(3) A (2) bekezdésben megállapított taglétszámba nem számít be azoknak a száma, akik szakszerűség képviselője címén vagy hivatali állásuknál fogva tagjai a törvényhatósági bizottságnak.

7. §.

(1) A 6. §. (1) és (2) bekezdésében említett törvényhatósági bizottsági tagokat a törvényhatóság lakosai közül a belügyminiszter nevezi ki.

(2) Azt, aki az ország megveszélyezését megelőző időben a 6. § (1) és (2) bekezdésében említett, valamely törvényhatóságban tagja volt a törvényhatósági bizottságnak, ugyanabban a törvényhatóságban a törvényhatósági bizottság tagjává ki lehet nevezni abban az esetben is, ha nem lakik a törvényhatóság területén.

8. §.

(1) A 6. és 7. §. rendelkezései nem érintik azoknak a törvényhatósági bizottsági tagságát, akik a jelen rendelet hatálybalépése időpontjában Baranya, Bács-Bodrog, Csongrád, Vas vagy Zala vármegyében az 1929 : XXX. törvénycikk alapján tagjai a törvényhatósági bizottságnak.

(2) Az 1929 : XXX. t.-c. 4. §-ának (3) bekezdésében felsorolt érdekképviselői csoportok képviseltetéséről a törvényhatósági bizottsági tagoknak a 6. és 7. §-ok alapján történő kinevezése során kell gondoskodni.

9. §.

(1) A 6. §. (1) és (2) bekezdésében említett törvényhatóságokban — a törvényhatósági bizottság kiegészítése, illetőleg megalakulása után — újjá kell alakítani, illetőleg meg kell alakítani a törvényhatósági kisgyűlést, a közigazgatási bizottságot, ennek albizottságait, valamint a jogszabályok értelmében megalakítandó egyéb bizottságokat és választmányokat.

(2) Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági kisgyűlésébe huszonegy tagot kell választani; a törvényhatósági jogú városok törvényhatósági kisgyűlésébe kilenc-kilenc tagot kell választani és három-három tagot kell kinevezni. Baranya, Csongrád, Vas és Zala vármegyék törvényhatósági kisgyűlésének taglétszáma változatlan marad.

(3) Az (1) bekezdésben említett szervek megalakításának módja tekintetében az arravonatkozó rendes szabályok megfelelően irányadók.

(4) Központi választmányt — további rendelkezésig — nem kell alakítani.

10. §.

(1) A visszafoglalt délvidéki területen a képviselőtestület tagjainak száma megyei városban harminc, nagyközségben húsz, kisközségben tíz.

(2) A képviselőtestület tagjait megyei városban az alispán, nagy- és községben a főszolgabíró nevezi ki a megyei város, illetőleg a község lakosai közül.

11. §

Az előző §-okban foglalt rendelkezések alapján megalakított önkormányzati közigazgatási testületi szervek megbízatása addig tart, amíg az említett testületi szervek az idevonatkozó rendes jogszabályok szerint meg nem alakulnak.

III.

Tisztviselői szervezet megállapítása és a tisztviselők alkalmazása.

12. §.

(1) A 6. §. (1) és (2) bekezdésében említett törvényhatóságnak, úgyszintén a visszafoglalt délvidéki területen fekvő megyei városoknak és községeknek feladataik ellátásához szükséges szervezetét és ezzel kapcsolatban tisztviselőiknek és egyéb alkalmazottaiknak létszámát, valamint szolgálati viszonyait — arra az időre, amíg az említett közületek törvényhatósági bizottsága, illetőleg képviselőtestülete a rendes jogszabályok szerint meg nem alakul — az idevonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek szemelött tartásával a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően állapítja meg.

(2) A belügyminiszter az (1) bekezdésben említett önkormányzati testületeket átmenetileg mentesítheti — a jogszabályokban meghatározott — egyes olyan feladatok ellátása és kötelezettségek teljesítése alól, amelyek az érdekelt közület teherbíróképességét meghaladják.

(3) A 6. §. (1) és (2) bekezdésében említett vármegyék műszaki személyzetének létszámát és szolgálati viszonyait (1890:I. t.-c. 18. §. első bekezdés 7. pontja) arra az időre, amíg a törvényhatósági bizottság a rendes szabályok szerint meg nem alakul — a pénzügyminiszterrel egyetértve — a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter állapítja meg.

13. §.

A 6. §. (1) és (2) bekezdésében felsorolt törvényhatóságok élére kinevezett főispán — mindaddig, amíg a törvényhatósági bizottság a rendes jogszabályok szerint meg nem alakul — az esküt (1886:XXI. t.-c. 60. §.) a belügyminiszter előtt teszi le.

14. §.

(1) A 6. §. (1) és (2) bekezdésében említett törvényhatóságokban, úgyszintén a visszafoglalt délvidéki területen fekvő megyei városokban és községekben a 12. §. alapján megállapított létszám keretén belül betölthető és a rendes jogszabályok szerint választás alá eső állásokat — mindaddig, amíg a törvényhatósági bizottság, illetőleg a képviselőtestület a rendes jogszabályok szerint meg nem alakul — kinevezés útján kell betölteni.

(2) Az (1) bekezdés alá eső vármegyei és városi tisztviselőket — a (3) bekezdésben megjelölt alkalmazottakat kivéve — úgyszintén a községi (kör-) jegyzőket a belügyminiszter nevezi ki.

(3) A városi segéd- és kezelőszemélyzet tagjait, valamint a városi szerződéses alkalmazottakat, továbbá a városi üzemek (vállalatok) és intézmények alkalmazottait a polgármester nevezi ki, illetőleg alkalmazza.

(4) Nagy- és kisközségekben a községi (kör-) jegyző kivételével az előjárásának összes választás alá eső tagjait, úgyszintén az összes választás alá eső tisztviselőket és a választás alá eső egyéb alkalmazottakat a főszolgabíró nevezi ki.

(5) A 12. §. alapján szervezett minden állásra, továbbá minden községi előjárásági tisztségre, a jelen rendelet hatálybalépése után történt kinevezés (alkalmazás) — további rendelkezésig — ideiglenes és visszavonható, a városi orvosi, továbbá a községi és körorvosi állásokon azonban végleges minőségben is betölthetők.

15. §.

(1) A 12. §. értelmében szervezett állásra — az alábbi bekezdésekben említett kivételektől eltekintve — csak azt lehet alkalmazni, akinek a jogszabályokban megállapított képesítése meg van.

(2) Az (1) bekezdésben említett állásra a belügyminiszter azt is kinevezheti, akinek az illető állásra megállapított elméleti képesítése meg van ugyan, de gyakorlati közigazgatási vizsgát (1933:XVI. t.-c. 39. §.) nem tett. Ilyen esetben a belügyminiszter a kinevezési okiratban a vizsga letételére határidőt állapíthat meg.

(3) Az (1) bekezdésben említett állásra a visszafoglalt délvidéki terület lakosai közül az is alkalmazható, akinek az illető állásra való alkalmazáshoz az 1921. évi július hó 26. napján Magyarországon hatályban volt jogszabályokban, illetőleg az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt délvidéki területen hatályban volt jogszabályokban meghatározott képesítése van.

(4) A 6. §. (1) és (2) bekezdésében említett törvényhatóságokban, úgyszintén a visszafoglalt délvidéki területen levő megyei városokban és községekben bármely állást pályázat hirdetése nélkül is be lehet tölteni.

16. §.

(1) A 14. §. alapján kinevezett minden tisztviselő hivatali (szolgálati) esküt köteles tenni. Azt, aki az eskü letételére a kinevezési okirat kézhezvételétől számított tizenöt nap alatt nem jelentkezik, olyannak kell tekinteni, mint aki alkalmazását nem fogadta el.

(2) A hivatali (szolgálati) eskü szövegére a 2.708/1920. M. E. számú rendelet az irányadó.

(3) Az esküt a törvényhatóság első tisztviselője a főispán előtt, a többi törvényhatósági tisztviselő, úgyszintén a megyei város polgármestere a törvényhatóság első tisztviselője előtt, a megyei város többi tisztviselője és egyéb alkalmazottja a polgármester előtt, a községi tisztviselők és egyéb alkalmazottak a főszolgabíró előtt teszik le.

17. §.

(1) Annak az állami vagy vármegyei tisztviselőnek korábbi állását, aki a jelen rendelet alapján történt kinevezését közvetlenül megelőzően rendszeresített álláson szolgálatban állott, megüresedettnek kell tekinteni.

(2) Annak a városi vagy községi tisztviselőnek korábbi állása, aki a jelen rendelet alapján történt kinevezését közvetlenül megelőzően rendszeresített állásban végleges minőségben volt alkalmazva, mindaddig nem tekinthető véglegesen megüresedettnek, amíg az érdekelt tisztviselő az új állásában végleges elhelyezést nem nyer. Ha azonban a tisztviselő korábbi állásának betöltésére szükség van, az állás helyettesítés vagy tiszteletdíjas alkalmazás útján ideiglenesen betölthető.

(3) Ha az (1) bekezdésben említett tisztviselő az új állásban végleges minőségben elhelyezést nem nyert, a tisztviselőt — ideiglenes alkalmazásának megszűnése után — korábbi állásába vissza kell venni; ha korábbi állását már betöltötték, mint létszámfellettit kell visszavenni.

18. §.

(1) A 12. §. alapján szervezett állásra kinevezett vármegyei, városi és községi tisztviselőnek és egyéb alkalmazottnak azokra a rendszeres állandó illetményekre van igénye, amelyek a fennálló jogszabályok alapján a vármegyei, városi és községi tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat megilletik. A kiküldetési és átköltözködési illetményekre vonatkozólag az állami és vármegyei alkalmazottakra nézve fennálló rendelkezések irányadók. Az olyan tisztviselő és egyéb alkalmazott részére, aki az ideiglenes kinevezését közvetlenül megelőzően más állomáshelyen tényleges szolgálatban állott, az ideiglenes kinevezéssel kapcsolatban átköltözködési költségek járnak.

(2) Az alkalmazottak lakáspénzének megállapítása szempontjából a visszafoglalt délvidéki területen fekvő városoknak és községeknek lakáspénzosztályba sorozására nézve — mindaddig, míg újabb lakáspénzosztályba sorozásuk be nem következik — az 5.830/1908. M. E. számú rendelet és a 2.926/1911. M. E. számú rendelet rendelkezései az irányadók. Amennyiben az említett rendeletek szerint valamely város vagy község a VII. lakáspénzosztályba tartozott, úgy az ilyen állomáshely a VI. lakáspénzosztályban lévőknek tekintendő.

(3) Az (1) bekezdés alá eső vármegyei és városi tisztviselők előlépése, valamint a vármegyei tisztviselők személyi pótléka tekintetében — az alispán, illetőleg a polgármester előterjesztése alapján — a belügyminiszter határoz.

(4) Az (1) bekezdésben említett tisztviselők és egyéb alkalmazottak illetményeit az a közület viseli, amely a fennálló jogszabályok értelmében azokat általában viselni köteles.

(5) Az (1) bekezdésben említett tisztviselők és egyéb alkalmazottak nyugalmahelyezése esetén részükre járó nyugellátásukat az a közület tartozik fizetni, amely a fennálló jogszabályok szerint ezeknek a nyugdíjterheknek viselésére általában köteles.

19. §.

(1) A belügyminiszter a törvényhatóságok és községek tisztviselőit és egyéb alkalmazottait szolgálattételre a visszafoglalt délvidéki területre kirendelheti és a visszafoglalt délvidéki terület lakosai közül törvényhatóságnál vagy községnél alkalmazott személyeket szolgálattételre az ország egész területén bármely törvényhatósághoz vagy községhez beoszthatja.

(2) A belügyminiszter az (1) bekezdés alapján kirendelt törvényhatósági vagy községi tisztviselőt a visszafoglalt délvidéki területen lévő bármely törvényhatóságnál, illetőleg községnél rendszeresített bármely tisztviselői állással egybekötött feladatkör teljes jogkörrel való ellátásával ruházhatja fel vagy pedig az előbb említett bármely önkormányzati hatóságnál tanácsadói feladatkör ellátásával bízhatja meg.

(3) A visszafoglalt délvidéki terület lakosai közül alkalmazott és az (1) bekezdés alapján más törvényhatósághoz vagy községhez beosztott tisztviselők vagy egyéb alkalmazottak munkakörének és foglalkoztatásának megállapítása a hivatali főnök feladata, aki köteles gondoskodni

arról, hogy a hozzá beosztott alkalmazott a jogszabályok ismerete és alkalmazása terén — lehetőleg rövid idő alatt — elsajátíthassa a hivatali tennivalók ellátásánál nélkülözhetetlen tudnivalókat. Az ilyen tisztviselő beosztásának tartama alatt hatósági jogkört csak a belügyminiszter külön felhatalmazása alapján gyakorolhat.

(4) Az (1) bekezdés alapján kirendelt vagy más törvényhatósághoz, illetőleg községhez beosztott tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak kirendelésük, illetőleg beosztásuk tartama alatt kiküldetési illetményekre van igényük, amelyeknek felszámítására az 1.100/1925. M. E. számú rendeletnek, valamint az azt módosító rendeleteknek rendelkezései irányadók. A kiküldetési illetményeket a belügyi tárca viseli. A belügyi tárca viseli az (1) bekezdés alapján kirendelt, illetőleg beosztott nagy- vagy kisközségi alkalmazottak elkerülhetetlen helyettesítésével kapcsolatban felmerülő költségeket is.

20. §.

Az ideiglenesen kinevezett tisztviselők és egyéb alkalmazottak a szolgálati köteleességek és a fegyelmi felelősség szempontjából a rendes szabályok szerint alkalmazott tisztviselőkkel és egyéb alkalmazottakkal egy tekintet alá esnek.

21. §.

A belügyminiszter a visszafoglalt délvidéki területen a vármegyei, városi és községi üzemekben alkalmazottak létszámát, javadalmazását és szolgálati viszonyait is megállapíthatja.

IV.

Háztartási kérdések.

22. §.

(1) A 6. §. (1) és (2) bekezdésben említett törvényhatóságok, úgyszintén a visszafoglalt délvidéki területen lévő megyei városok és községek kötelesek az 1942. évre költségvetést készíteni.

(2) A költségvetés összeállítására vonatkozó munkálatokat haladéktalanul meg kell kezdeni és a költségvetés tervezetét letárgyalás végett legkésőbb a jelen rendelet hatálybalépésétől számított három hónap alatt a törvényhatósági bizottság, illetőleg a képviselőtestület elé kell terjeszteni.

(3) A költségvetés összeállítására a rendes jogszabályok rendelkezései azzal az eltéréssel irányadók, hogy a költségvetésben egyelőre csak a szükségletek és a fedezetek összegét kell megállapítani.

(4) Az előbbi bekezdés értelmében megállapított költségvetést a jogorvoslati határidő leteltével jóváhagyás végett haladéktalanul fel kell terjeszteni a belügyminiszterhez, illetőleg a vármegye alispánjához. A költségvetési hiány fedezésére szükséges vármegyei (városi, községi) pótdadó megállapítása kérdésében a belügyminiszter, illetőleg az alispán utólag akkor határoz, amikor a pótdadó alapjául szolgáló adók kivetése már megtörtént.

(5) Az előző bekezdések rendelkezései megfelelően irányadók az (1) bekezdésben említett közületek kezelése alatt álló intézet, alap, üzem vagy vállalat tekintetében is, azzal az eltéréssel, hogy a törvényhatósági útalap költségvetését a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez kell jóváhagyás végett felterjeszteni.

23. §.

(1) Az 1941. év hátralévő részére költségvetést nem kell készíteni, az ez idő alatt teljesített kiadásokról a zárszámadás keretében kell — indokolás mellett — elszámolni.

(2) Az 1941. év hátralévő részében, illetőleg mindaddig, amíg az 1942. évre készített költségvetés jóváhagyást nem nyert, csak elkerülhetetlen kiadásokat szabad teljesíteni.

(3) A 1941. évi hiány fedezésének módjáról a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően rendelkezik és a szükségnek megfelelően a jogszabályoktól eltérő szabályokat is megállapíthat.

24. §.

Azok a közszolgáltatások, amelyek az állami főhatalom megváltozása előtt a volt jugoszláv bánsági önkormányzatot illették — amennyiben egyes meghatározott célra rendelt közszolgáltatások tekintetében a miniszterium másként nem rendelkezik — azt a törvényhatóságot illetik, amelynek területén azt kivetették.

25. §.

A jelen rendelettel megállapított közigazgatási beosztás következtében felmerülő vagyoni kérdések szabályait a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően állapítja meg.

V.

Vegyes rendelkezések.

26. §.

(1) Az országos érvényű közigazgatási jogszabályok hatálya a jelen rendelet hatálybalépésének napjától kezdődően a visszafoglalt délvidéki területre is kiterjed.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezése nem vonatkozik:

a) a pénzügyi közigazgatásra,

b) a társadalombiztosítással kapcsolatos kérdésekre,

c) az anyakönyvi közigazgatásra,

d) a házasságkötési eljárásra,

e) a földbirtokpolitikai kérdésekre (erdőgazdasági vonatkozásban is), kivéve az ingatlanforgalomnak, az ingatlaneldarabolásnak és a haszonbérleteknek ellenőrzését,

f) a halászati közigazgatásra,

g) a bányászati közigazgatásra,

h) az ipari tulajdon (szabadalom, védjegy, mustra- és mintaoltalom) közigazgatásával kapcsolatos kérdésekre, mindezek tárgyában külön rendelet fog intézkedni.

(3) Baranya, Bács-Bodrog, Csongrád, Vas és Zala vármegyék szabályrendeletei e vármegyék visszafoglalt területrészein is hatályba lépnek.

(4) Az (1) és (3) bekezdés értelmében hatálybalépett, valamint a (2) bekezdés értelmében később hatálybalépő jogszabályok alkalmazásával kapcsolatban esetleg szükséges rendelkezéseket — az esetleg érdekelt más miniszterrel egyetértve — az illetékes miniszter állapítja meg.

(5) Az (1)–(3) bekezdésekben említett jogszabályok hatálybalépésének napján már folyamatban lévő ügyekben a hatálybalépett jogszabályokat annak az irányelvnek a szemelótt tartásával kell alkalmazni, hogy a jogrendszer változásából az egyesekre hátrány lehetőleg ne származzék.

(6) Ha valamely kérdésben — a jelen rendelet értelmében — hatálybalépő jogszabály nem rendelkezik, azt a jogszabályt kell alkalmazni, amely az illető területen a jelen rendelet hatálybalépését megelőző napon hatályban volt.

(7) A volt jugoszláv önkormányzati közigazgatási testületek szabályrendeletei, ideértve azokat a szabályrendeleteket is, amelyek helyi közszolgáltatásokról rendelkeznek — amennyiben az (1)—(3) bekezdés értelmében hatálybalépett jogszabályokkal nem ellenkeznek — azon a területen, amelyre hatályuk kiterjed, továbbra is hatályban maradnak.

(8) A (7) bekezdésben említett szabályrendeletek alkalmazásával kapcsolatban esetleg szükséges rendelkezéseket — az esetleg érdekelt más miniszterrel egyetértve — az illetékes miniszter teszi meg.

(9) Az illetékes miniszter — az esetleg érdekelt más miniszterrel egyetértve — a jelen rendelet hatálya alá tartozó önkormányzati testületek egyes szabályrendeleteit hatályon kívül helyezheti, az önkormányzati testületeket új szabályrendeletek alkotására kötelezheti és ha a szabályozás késedelme a közérdekre sérelmes volna, a vonatkozó szabályokat rendelettel maga is megállapíthatja.

27. §.

(1) Az országgyűlési képviselők, valamint a felsőházi tagok választására vonatkozó jogszabályok hatálya a visszafoglalt délvidéki területre egyelőre nem terjed ki.

(2) A délvidéki terület visszafoglalása következtében területükben megváltozott vármegyéknek az 1938:XIX. t.-e. 221. §-ának (1) bekezdése értelmében megalakult központi választmányai működésüket — további rendelkezésig — a jelen rendelet kihirdetésekor fennállott összetételükben és a (3) bekezdés rendelkezésének megfelelő területi hatáskörben folytatják.

(3) Az 1938:XIX. törvények alkalmazása szempontjából a délvidéki terület visszafoglalásával területükben érintett vármegyék tekintetében a jelen rendelet hatálybalépésének napján fennállott vármegyei területi beosztás irányadó.

28. §.

A hatósági orvosi szolgálatról szóló 1936:IX. t.-e. 5. §-ának (2) bekezdése a visszafoglalt délvidéki területen betöltés alá kerülő állásokra — további rendelkezésig — nem nyer alkalmazást.

29. §.

A 6. §. (1) és (2) bekezdésében felsorolt vármegyékben a járási főszolgabírák áthelyezésének (1929:XXX. t.-e. 73. §. (2) bek.) kérdésében — mindaddig, amíg a törvényhatósági bizottság a rendes jogszabályok szerint meg nem alakul — a belügyminiszter határoz.

30. §.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a visszafoglalt délvidéki területen közoktatásügyi kirendeltségeket állíthat fel és meghatározhatja azok működési területét. A közoktatásügyi kirendeltség vezetője azokban az ügyekben jár el, amelyeket a vallás- és közoktatásügyi miniszter a tankerületi kir. főigazgató, illetőleg a kir. tanfelügyelő hatáskörébe tartozó ügyek közül feladatkörébe utal.

31. §.

A jelen rendelet hatálya alá eső közületek levéltárának és egyéb iratainak szétosztása iránt a belügyminiszter és a vallás- és közoktatásügyi miniszter (1929:XI. t.-e. 29. §.) rendelettel intézkednek.

(1) Az a tényleges szolgálatban álló vagy nyugállományú közzolgálati alkalmazott, aki a 2.580/1941. M. E. számú rendelet értelmében történt kirendelése alapján — a jelen rendelet hatálybalépésének időpontjában — a katonai közigazgatásnál teljesít szolgálatot, a katonai közigazgatás megszűnése után is köteles beosztási helyén maradni és munkakörét ellátni mindaddig amíg az illetékes miniszter, illetőleg a katonai közigazgatási hatóság helyébe lépő illetékes polgári hatóság felmentése iránt nem intézkedik vagy valamely jogszabály másként nem rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezése irányadó azokra a személyekre is, akiket a katonai közigazgatás ideje alatt valamelyik katonai közigazgatási hatóság alkalmazott.

33. §.

Ez a rendelet a belügyminiszternek a 12. §-ban megállapított jogkörére, valamint a 14. §-ban megállapított kinevezési jogkörére vonatkozóan a kihirdetés napján, egyéb részeiben a belügyminiszter által megállapított időpontban lép hatályba.

X.

A visszafoglalt délvidéki területre vonatkozó igazságügyi szervezeti rendelkezések tárgyában kiadott 5.470/1941. M. E. sz. rendeletet az alábbiakban teljertalmúlag kiadom:

A m. kir. minisztérium a visszafoglalt délvidéki terület igazságügyi szervezetének szabályozása tárgyában a törvényhozás rendelkezéséig a következőket rendeli.

I. Az igazságügyi szervezetre vonatkozó jogszabályok hatálya.

1. §.

Az igazságügyi szervezetre vonatkozó jogszabályok a visszafoglalt délvidéki területen a jelen rendeletben meghatározott módosításokkal hatályba lépnek.

II. A kir. bírósági és kir. ügyészségi szervezetre vonatkozó rendelkezések.*1. Kir. bíróságok és kir. ügyészségek felállítása.*

2. §.

A visszafoglalt délvidéki területen egyelőre újra felállítatik:
a szabadkai, újvidéki és zombori kir. törvényszék,
az alsólendvai, apatini, dárdai, hódási, kulai, muraszombati, óbecsei, palánkai, szabadkai, titeli, topolyai, újvidéki, zentai, zombori és zsablyai kir. járásbíróság,

a szabadkai, újvidéki és zombori kir. ügyészség.

3. §.

A szabadkai, újvidéki és zombori kir. törvényszék ideiglenesen a szegedi kir. ítélőtábla kerületébe tartozik;

a szabadkai, topolyai és zentai kir. járásbíróság a szabadkai kir. törvényszék kerületébe,

az apatini, hódási, kulai és zombori kir. járásbíróság a zombori kir. törvényszék kerületébe,

az óbecsei, palánkai, titeli, újvidéki és zsablyai kir. járásbíróság az újvidéki kir. törvényszék kerületébe.

a dárdai kir. járásbíróság a pécsi kir. törvényszék kerületébe,
a muraszombati kir. járásbíróság a szombathelyi kir. törvényszék kerületébe,

az alsólendvai kir. járásbíróság a zalaegerszegi kir. törvényszék kerületébe tartozik.

4. §.

A 2. §-ban felsorolt kir. járásbíróságok területéhez tartoznak továbbí rendelkezésig azok a községek, amelyek az 1941. évi április hó 11. napján a kir. járásbíróság székhelyén működött járásbíróság területéhez tartozik.

A dárdai kir. járásbírószághoz azok a községek tartoznak, amelyek az előbbi bekezdésben említett időpontban a volt pélmonostori járásbírószág területéhez tartoztak.

5. §.

A 2. §-ban felsorolt kir. bíróságok és kir. ügyészségek az 1941. évi augusztus hó 4. napján kezdik meg működésüket.

2. Alkalmazás a bírósági és ügyészségi szervezet körébe tartozó állásokra.

6. §.

Kir. ítélőbírói, illetőleg kir. ügyészi állásra a visszafoglalt délvidéki területen működő kir. bírósághoz, illetőleg kir. ügyészséghez az 1943. évi december hó 31. napjáig azt is ki lehet nevezni, akinek az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt délvidéki területen hatályban volt jogszabályokban az illető ítélőbírói, illetőleg ügyészi állásra alkalmazáshoz megszabott képzettsége megvan, feltéve, hogy a kir. ítélőbírói, illetőleg kir. ügyészi állásra kinevezéshez szükséges egyéb követelményeknek megfelel.

7. §.

Azt, hogy a 6. §. rendelkezése alapján kinevezett kir. ítélőbírónak, illetőleg kir. ügyésznek kinevezése az állásának megfelelő fizetési csoportnak melyik fokozatára, úgyszintén azt, hogy rangsora az illető állások létszámának melyik helyére szól, az igazságügyminiszter a kir. ítélőbírák és a kir. ügyészek státusáról szóló 1920 : XX. t.-e. 7. §-ának első bekezdésében, illetőleg az 1893 : IV. t.-e. 4. §-ának második bekezdésében meghatározott rendelkezésektől eltérően is megállapíthatja.

8. §.

Azt, hogy a 6. §. rendelkezése alapján kinevezett kir. ítélőbíró, illetőleg kir. ügyész által kineveztetése előtt közszolgálati alkalmazásban vagy ügyvédi vagy közjegyzői gyakorlatban eltöltött időt az ellátás szempontjából mennyiben lehet figyelembe venni, esetenként és egyénenként a pénzügyminiszterrel egyetértve az igazságügyminiszter állapítja meg.

9. §.

A kir. bíróságok, illetőleg a kir. ügyészségek fogalmazási szakáshoz tartozó állásra a visszafoglalt délvidéki területen működő kir. bírósághoz, illetőleg kir. ügyészséghez az 1943. évi december hó 31. napjáig azt is ki lehet nevezni, aki az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt délvidéki területen hatályban volt jogszabályoknak megfelelően

a jogtudori oklevelet megszerezte, vagy a jogtudományi államvizsgát letette, illetőleg ezzel egyenlő értékű képesítést szerzett, feltéve, hogy a fogalmazási szakhoz tartozó állásra kinevezéshez szükséges egyéb követelményeknek megfelel.

Annak az alkalmazása, akinek jogtudori oklevele nincsen, ideiglenes; ha a kinevezéstől számított három év alatt a jogtudori oklevelet nem szerzi meg, állásából elbocsátható.

10. §.

Telekkönyvvezetői, igazságügyi segédhivatali tisztviselői vagy kir. bírósági végrehajtói állásra a visszafoglalt délvidéki területen működő kir. bírósághoz, illetőleg kir. ügyészséghez az 1943. évi december hó 31. napjáig azt is ki lehet nevezni, akinek az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályokban az illető állásra megszabott képzettsége megvan, feltéve, hogy a kinevezéshez szükséges egyéb követelményeknek megfelel.

3. Alkalmazás a letartóztató és javító-nevelő intézeti tisztviselői állásokra.

11. §.

Letartóztató intézeti (országos büntető intézeti és bírósági fogházi) tisztviselővé, úgyszintén javító-nevelő intézeti tisztviselővé a visszafoglalt délvidéki területen levő letartóztató, illetőleg javító-nevelő intézetekhez az 1943. évi december hó 11. napjáig azt is ki lehet nevezni, akinek az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályokban az illető állásra alkalmazáshoz megszabott képzettsége megvan, feltéve, hogy az illető állásra kinevezéshez szükséges egyéb követelményeknek megfelel.

III. A kir. közjegyzői szervezetre vonatkozó rendelkezések.

12. §.

A visszafoglalt délvidéki területen újra rendszeresítettik:
az alsólendvai, apatini, dárdai, hódcsági, kulai, muraszombati, óbecsei, palánkai, titeli, topolyai és zombori kir. közjegyzői állás, továbbá a szabadkai, újvidéki és zentai két-két kir. közjegyzői állás.
Zsablyán kir. közjegyzői állás, Zomborban második, Szabadkán és Újvidéken harmadik kir. közjegyzői állás rendszeresítettik.

13. §.

Az apatini, hódcsági, kulai, óbecsei, palánkai, titeli, topolyai és zsablyai kir. közjegyzői állás, valamint a szabadkai, újvidéki, zentai és zombori kir. közjegyzői állások a szegedi közjegyzői kamarához,
a dárdai kir. közjegyzői állás a pécsi közjegyzői kamarához,
az alsólendvai és a muraszombati kir. közjegyzői állás a szombat-helyi közjegyzői kamarához tartozik.

14. §.

A visszafoglalt délvidéki területre az 1943. évi december hó 31. napjáig kir. közjegyzővé azt is ki lehet nevezni, közjegyzői jelöltként azt is fel lehet venni, illetőleg közjegyzői helyettesként azt is ki lehet rendelni, akinek a visszafoglalt délvidéki területen az 1941. évi április hó 11. napján hatályban volt jogszabályokban az illető közjegyzői állásra alkalmazáshoz, illetőleg közjegyzői jelöltként felvételhez megszabott képzettsége megvan, illetőleg, aki a közjegyző helyettesítésére nézve megszabott köve-

telményeknek megfelel, feltéve, hogy a kir. közjegyzői állásra kinevezéshez, illetőleg a közjegyzői jelöltként felvételhez szükség, illetőleg a közjegyző helyettesére megszabott egyéb követelményeknek is megfelel.

15. §.

A 12. §-ban felsorolt kir. közjegyzői állásokat az 1942. évi június hó 30. napjáig pályázat mellőzésével is be lehet tölteni.

IV. Az ügyvédi szervezetre vonatkozó rendelkezések.

16. §.

A visszafoglalt délvidéki területen Újvidéken ügyvédi kamara állítatik fel. Az újvidéki ügyvédi kamara területe a szabadkai, újvidéki és zombori kir. törvényszékek területével esik egybe.

A pécsi ügyvédi kamara területe kiterjed a dárdai kir. járásbíróság,

a szombathelyi ügyvédi kamara területe kiterjed a muraszombati kir. járásbíróság,

a zalaegerszegi ügyvédi kamara területe kiterjed az alsólendvai kir. járásbíróság területére is.

17. §.

Az ügyvédek, illetőleg a helyettes ügyvédek névjegyzékébe az 1943. évi december hó 31. napjáig fel lehet venni azt is, akinek az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt délvidéki területen hatályban volt jogszabályokban az ügyvédek névjegyzékébe felvétel tekintetében megszabott képzettsége megvan, az ügyvédjelöltek névjegyzékébe pedig az 1943. évi december hó 31. napjáig fel lehet venni azt is, akinek a visszafoglalt délvidéki területen az 1941. évi április hó 11. napján hatályban volt jogszabályokban az ügyvédjelöltek névjegyzékébe felvétel tekintetében megszabott képzettsége megvan, feltéve, hogy a felvételt kérő a megfelelő névjegyzékbe felvételhez szükséges egyéb követelményeknek megfelel.

18. §.

Az ügyvédek, a helyettes ügyvédek, illetőleg az ügyvédjelöltek névjegyzékébe való felvételre irányuló kérelmeket az újvidéki ügyvédi kamara székhelyén erre a célra szervezett felvételi bizottság vizsgálja meg.

A felvételi bizottság működése a visszafoglalt délvidéki területen lakó folyamodók felvételi kérelmének megvizsgálására terjed ki.

A felvételi bizottság elnökből és nyolc tagból áll; elnökét és tagjait az igazságügyminiszter nevezi ki a visszafoglalt délvidéki területen lakó ügyvédek, valamint az ott működő ítélőbírák és kir. ügyészek közül.

19. §.

Aki valamely ügyvédi kamara megfelelő névjegyzékébe kívánja magát felvétetni, a felvétel iránt az 1941. évi augusztus hó 31. napjáig írásbeli kérelmet köteles előterjeszteni a felvételi bizottsághoz.

A kérelemhez mellékelni kell a folyamodó személyi körülményeinek, korábbi magartásának és a felvétel egyéb kellékeinek igazolására vonatkozó okiratokat.

20. §.

A felvételi bizottság a felvételre irányuló kérelem tárgyában tüzetesen indokolt javaslatot terjeszt az ügyre vonatkozó iratok csatolásával az igazságügyminiszter elé, aki a felvétel elrendelése vagy megtagadása

tárgyában véglegesen határoz és azoknak az ügyvédeknek, helyettes ügyvédeknek és ügyvédjelölteknek névsorát, akiknek felvételét elrendeli, a Budapesti Közlönyben közzéteszi.

Akinek felvételét az igazságügyminiszter megtagadta, azt utóbb ügyvédi kamara csak az igazságügyminiszter hozzájárulásával veheti fel.

Nem lehet felvenni az ügyvédek, a helyettes ügyvédek és az ügyvédjelöltek névjegyzékébe azt, akinek magatartása nemzeti szempontból, vagy a hivatás tisztessége szempontjából kifogás alá esett; zsidót csak az 1939: IV. t.-c. 9. §-ában meghatározott arányban lehet felvenni.

21. §.

Az újvidéki ügyvédi kamara megalakulása végett az újvidéki kir. törvényszék elnöke alakuló ülésre hívja össze azokat az ügyvédek, akiknek az ügyvédek névjegyzékébe felvételét az újvidéki ügyvédi kamaránál az igazságügyminiszter elrendelte és egyidejűleg felhívja őket arra, hogy a felvételüket elrendelő határozatot eredeti alakban mutassák be. Az alakuló ülést a kir. törvényszék elnöke nyitja meg és az elnöklést átadja az ülésen jelenlévő legidősebb ügyvédnek, mint korelnöknek. A korelnök két jegyzőt jelöl ki és elrendeli a kamara szerveinek (1937: IV. t.-c. 4. §.) megválasztását az arra nézve hatályos jogszabályok értelmében.

Az ügyvédi kamara választmánya gondoskodik arról, hogy azok ügyvédek, helyettes ügyvédek, illetőleg ügyvédjelöltek, akiknek felvételét az igazságügyminiszter elrendelte, a megfelelő névjegyzékbe bejegyeztessenek.

22. §.

Az igazságügyminiszter döntéséig (20. §.) az folytathat ügyvédi gyakorlatot, akinek arra magyar közigazgatási hatóság engedélyt adott.

Azok az ügyvédek, akik a visszafoglalt délvidéki területen az 1941. évi április 11. napján ügyvédi gyakorlatot folytattak, de az ügyvédi gyakorlat folytatására magyar közigazgatási hatóságtól nem kaptak engedélyt, átmenetileg ügyvédi gyakorlatot folytathatnak addig a napig, amelyn az igazságügyminiszter az ügyvédek névjegyzékébe felveendő ügyvédek névsorát a Budapesti Közlönyben közzétette; ez alatt az idő alatt is csak olyan ügyben és csak olyan fél képviselőjében járhatnak el, amely ügyben, illetőleg akinek képviselőjében meghatalmazásukat a bíróság vagy az eljáró más hatóságok előtt az 1941. évi április hó 11. napjáig igazolták.

Az előbbi bekezdés rendelkezései alá eső ügyekben felmerült költség és ügyvédi munkadíj érvényesítése tekintetében az ügyvédi rendtartásról szóló 1937: IV. t.-c. 105—108. §-ainak rendelkezéseit kell alkalmazni.

A jelen §. alá eső működése tekintetében az ügyvéd a lakóhelye szerint illetékes ügyvédi kamara fegyelmi hatósága alatt áll.

V. Az egységes bírói és ügyvédi vizsgára vonatkozó rendelkezések.

23. §.

Az egységes bírói és ügyvédi vizsgára lehet bocsátani azt is, aki a jogtudori oklevelet az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt délvidék területen hatályban volt jogszabályoknak megfelelően megszerezte, feltéve, hogy a vizsgára bocsátáshoz szükséges egyéb követelményeknek megfelel.

Az egységes bírói és ügyvédi vizsgára bocsátáshoz szükséges joggyakorlat idejébe bele kell számítani azt az időt, amelyet a vizsgára jelentkező az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen ha-

tályban volt jogszabályok értelmében bíróságnál, ügyészségnél, közjegyzőnél vagy az ügyvédek névjegyzékébe bejegyzett ügyvédnél töltött.

Az első bekezdések rendelkezései alá eső személyt azonban csak abban az esetben lehet az egységes bírói és ügyvédi vizsgára bocsátani, ha az 1941. évi április hó 11. napja után legalább egy évet magyarországi kir. bíróságnál, kir. ügyészségnél, kir. közjegyzőnél vagy Magyarországon működő ügyvédnél töltött joggyakorlaton. A vizsgabizottság különös méltánylást érdemlő okból vizsgára bocsáthatja azt is, aki Magyarországon joggyakorlatot nem folytatott, vagy egy évnél rövidebb ideig folytatott.

VI. Átmeneti rendelkezések.

24. §.

Az 1941. évi december hó 31. napjáig az igazságügyminiszter azt, aki a kir. ítélőbírói, illetőleg kir. ügyészi állásra alkalmazás tekintetében a 6. §-ban meghatározott követelményeknek megfelel, a visszafoglalt délvidéki területen ítélőbírói, illetőleg ügyészi tisztség gyakorlásával megbízhatja.

A megbízás ideiglenes, hatálya legfeljebb hat hónapig terjed.

Az ítélőbírói, illetőleg ügyészi tisztség gyakorlásával az első bekezdés alapján megbízott személy fegyelmi felelősség tekintetében a kir. ítélőbírák és a kir. ügyészek fegyelmi felelősségére vonatkozó jogszabályok hatálya alá tartozik.

25. §.

A visszafoglalt délvidéki területen működött közjegyzők közjegyzői működése az 1941. évi április hó 11. napján megszűnt. A visszafoglalt délvidéki területen működő magyar közigazgatási hatóság megbízása alapján teljesített közjegyzői működés pedig azon a napon szűnik meg, amelyen az igazságügyminiszter által kinevezett kir. közjegyző működését megkezdí.

Az előbbi bekezdés folytán esetleg szükséges rendelkezéseket az igazságügyminiszter rendelettel állapítja meg.

VII. Hatálybaléptető rendelkezés.

26. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

XI.

A visszafoglalt délvidéki területen a polg. peres eljárás és egyes nemperes eljárások szabályozása tárgyában kiadott 5.480/1941. M. E. sz. rendeletet az alábbiakban teljtartalmulag kiadom:

A visszafoglalt délvidéki területen a polgári peres eljárás és egyes nemperes eljárások szabályozása tárgyában — a törvényhozás rendelkezéséig — a m. kir. minisztérium a következőket rendeli:

I. A magyar jogszabályok hatálybalépése.

1. §.

A visszafoglalt délvidéki területen a polgári perrendtartásról szóló 1911. évi I. törvénycikkben (Pp.) és az annak életbeléptetéséről szóló 1912:LIV. törvénycikkben (Ppé.) szabályozott eljárásokban, a munkaügyi bíráskodásban, az okiratmegsemmisítési eljárásban, a kereskedelmi és

1112. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.

Polg. peres eljárás és egyes nemperes eljárások szabályozása a polg. közig. bevezetésével kapcsolatban.

váltóügyekben követendő nem peres eljárásban, a esődeljárásban, a esődönkívüli kényszeregyezségi eljárásban, a pénzüintézetek önkéntes felszámolásban, valamint a pénzüintézeteknek és az érdekkörükbe tartozó vállalatoknak kényszerfelszámolásában, a kisajátítási (kártalanítási), a hagyatéki és a végrehajtási eljárásban, végül a cégekre vonatkozó kereskedelmi cégjegyzék és azok vezetése tekintetében a magyar bíróságok működésének megkezdésével egyidejűen — amennyiben a jelen rendelet másként nem rendelkezik — a magyar jogszabályok lépnek hatályba.

A földbirtokpolitikai jogszabályokon alapuló kisajátításokra a jelen rendelet rendelkezései nem terjednek ki.

2. §.

A váltók és csekkek megsemmisítését szabályozó eljárás tekintetében az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályok további rendelkezésig hatályban maradnak.

Az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt egyes különös jogszabályokban meghatározott és a végrehajtási eljárásra vonatkozó adósvédelmi szabályok további rendelkezésig hatályban maradnak.

Az ingatlanvégrehajtásra a 24.000/1929. I. M. számú rendeletnek és az azt módosító és kiegészítő jogszabályoknak azokat a rendelkezéseit, amelyek a jelzálogjogról szóló 1927:XXXV. törvényeknek a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályoktól eltérő rendelkezésein alapulnak, mindaddig nem lehet alkalmazni, amíg az említett törvény a visszafoglalt területen hatályba nem lép.

II. A folyamatban lévő ügyekre vonatkozó rendelkezések.

Az eljárás folytatása.

3. §.

Azokban az ügyekben, amelyek a visszafoglalt területen valamely jugoszláv bíróság előtt a bíróság működésének megszűnésekor folyamatban voltak vagy a magyar katonai hatóság által kirendelt bíró előtt folyamatban vannak, az eljárást a magyar bíróságok folytatják, kivéve:

1. azokat az ügyeket, amelyek a magyar jog szabályai szerint a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartoznak, vagy amelyekben a bírói eljárást más hatósági eljárásnak kell megelőznie;

2. azokat az ügyeket, amelyekben a magyar bíróság vagy más hatóság előtt eljárásnak egyáltalában nincsen helye, (pl. külföldi ingatlanra vonatkozó eljárás, külföldi állampolgárok személyi állapotát tárgyozó per, ha a perben hozott ítélet nem hatályos abban az államban, amelynek a fél állampolgára, a jelen rendelet 48. §-a, illetőleg a magyar jog egyéb szabályai szerint végrehajthatónak el nem ismert közokíraton alapuló végrehajtási eljárást, stb.);

3. a jugoszláv állam által vagy ellen indított eljárásokat;

4. más köztestület vagy közintézmény által, illetőleg ellen indított eljárásokat, ha a köztestület vagy közintézmény helyébe az állami főhatalom változása következtében más személy léphet.

4. §.

A magyar bíróságok folytatják az eljárást a visszafoglalt területen fekvő valamely jugoszláv bíróságnál indított, de az állami főhatalom változásakor a visszafoglalt területen kívül fekvő volt jugoszláv fellebbviteli bíróság előtt folyamatban levő azokban az ügyekben is, amelyeknek iratai — akár megkeresés folytán, akár bármilyen más okból

— valamely magyar bíróságnál vannak, kivéve, ha az eljárást magyar bíróság vagy más magyar hatóság a 3. §. 2. vagy 3. pontjának rendelkezései szerint sem folytathatná vagy ha valamennyi fél kéri, hogy az iratok a volt jugoszláv fellebbviteli bíróság helyébe lépett bíróságnak küldessenek vissza.

Az eljáró bíróság meghatározása.

5. §.

Azokban az üzemekben, amelyekben az eljárás folytatásának a 3. §. értelmében helye van, az eljárást az ügyben eljáró jugoszláv bíróság helyébe lépő megfelelő magyar bíróság folytatja, mégpedig akkor is, ha az eljárás a magyar jog szabályai szerint nem tartoznak hatáskörébe vagy illetékessége alá.

A kisajátítási kártalanítási eljárást annak a jugoszláv törvényszéknek a helyébe lépő kir. törvényszék folytatja, amely mellett az ügyben eljáró választott bíróság működött.

A magyar katonai hatóság által kirendelt bíró előtt folyamatban lévő ügyekben az eljárást az a bíróság folytatja, amelynek az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályok megfelelő alkalmazásával hatáskörébe és illetékessége alá tartozik.

Azokat az ügyeket, amelyekben a jugoszláv bíróság vagy a magyar katonai hatóság által kirendelt bíró még tárgyalást nem tartott, az eljárás folytatása végett — az előző bekezdések szabályaitól eltérően — át kell tenni ahhoz a bírósághoz, amelynek hatáskörébe és illetékessége alá az a magyar jog szabályai szerint tartozik; az áttételről csupán azokat az érdekelteket kell értesíteni, akik az eljárás megindítását kérték vagy akik az eljárás megindításáról már értesítést kaptak.

6. §.

A 4. §. alá eső ügyekben a feleket értesíteni kell, hogyha tizenöt nap alatt nem terjesztenek elő kérelmet az iratoknak a volt jugoszláv fellebbviteli bíróság helyébe lépett bíróság részére való visszaküldése iránt, a bíróság az iratokat a fellebbvitel elbírálása végett ahhoz a magyar fellebbviteli bírósághoz fogja felterjeszteni, amely az ügyben első fokon eljáró bíróság helyébe lépő magyar bíróság határozatai felett a megfelelő fellebbviteli bíraskodást gyakorolja.

Nincsen helye a jelen §-ban szabályozott eljárásnak azokban az ügyekben, amelyekben magyar bíróság vagy más magyar hatóság az eljárást a 4. §., illetőleg a 3. §. 2. vagy 3. pontja értelmében amúgysem folytathatja; ezeknek az ügyeknek az iratait a megkeresés teljesítése után vissza kell küldeni a volt jugoszláv fellebbviteli bíróság helyébe lépett bírósághoz (4. §.).

Korábbi intézkedések és határozatok hatálya.

7. §.

Azokban az ügyekben, amelyekben a magyar bíróságok az eljárást folytatják, az érdekeltek cselekményei, valamint a jugoszláv bíróságnak vagy a magyar katonai hatóság által kirendelt bírónak az intézkedései és határozatai hatályukat megtartják, a felek azonban az eljárás folytatásakor még abban az esetben is kérhetik a bizonyítás kiegészítését vagy megismétlését, ha ennek az ügy állásához vagy az eljárás folyamatban levő szakánál természetéhez képest nem volna helye.

Az eljárás folytatása végett szükséges intézkedéseket a bíróság a felek bármelyikének kérelmére megteszi, de szükség esetében hivatalból is megteheti.

A bíróság az eljárás folytatása iránt csak akkor intézkedik hivatalból, ha arra az eljárás természete folytán vagy annak más ügyekkel való összefüggése miatt szükség van, illetőleg, ha az eljárásra vonatkozó jogszabályok értelmében a bíróságnak az ügy állásához képest egyébként is hivatalból kellene intézkednie az eljárás folytatása végett.

Áttétel, megszüntetés, felfüggesztés.

8. §.

A 3. §. 1. pontjában meghatározott azokat az ügyeket, amelyek közigazgatási hatóság hatáskörébe tartoznak, ahhoz az elsőfokú közigazgatási hatósághoz kell áttenni, amelynek hatáskörébe az a magyar jogszabályai szerint tartozik, a 25 pengőt meg nem haladó azokat a végrehajtási ügyeket azonban, amelyek az 1930. évi XXXIV. t. c. (Te.) 65. §-a, illetőleg a 49.000/1930. I. M. számú rendelet 19. §-a alá esnek, csak akkor kell a közigazgatási hatósághoz áttenni, ha a végrehajtató a magyar bíróságok működésének megkezdésétől számított harminc nap alatt nem kéri, hogy a végrehajtás a Te. 65. §-ának szabályai szerint bírói úton folytattassék.

A feleknek az eljárás korábbi folyamán véghezvitt eselekményei hatályukat ilyenkor is megtartják; az eljárás korábbi szakában felmerült költség viselése tárgyában a közigazgatási hatóság az eset körülményeinek figyelembevételével határoz.

A 3. §. 1. pontjában meghatározott azokban az ügyekben, amelyekben a bírói eljárást más hatósági eljárásnak kell megelőznie, a bíróság az eljárást felfüggeszti s csak az előzetes eljárás befejezése után annak eredményéhez képest folytatja, vagy a további eljárást mellözi.

A 3. §. 2. pontjában meghatározott esetekben az eljárást — annak megállapítása mellett, hogy az ügyben magyar bíróság vagy más hatóság előtt eljárásnak egyáltalában nincsen helye és szükség esetében a felek meghallgatása után — az eljárási költségekre vonatkozó intézkedés nélkül végzéssel meg kell szüntetni; a jelen rendelet 48. §-a, illetőleg a magyar jog egyéb szabályai szerint végrehajthatónak el nem ismert okiraton nyugvó végrehajtási eljárások megszüntetésének részletes szabályait a 33—37. §. rendelkezései határozzák meg.

A 3. §. 3. pontjában meghatározott esetben az eljárást további rendelkezésig, a 3. §. 4. pontja alá eső esetekben pedig mindaddig fel kell függeszteni, amíg az eljárásban érdekelt köztisztület vagy közintézmény jogi helyzetének rendezésére vonatkozó jogszabály, vagy az igazságügyminiszter nyilatkozata alapján meg nem állapítható, hogy a köztisztület vagy közintézmény helyébe az állami főhatalom változása következtében nem lép más személy, illetőleg olyan más személy lép, amely az eljárásban érdekelt köztisztület vagy közintézmény jogutódjának tekinthető. Az igazságügyminiszternek a bíróság megkeresésére adott nyilatkozata a bíróságra kötelező.

Az iratok elveszése, elkallódása vagy megsemmisülése.

9. §.

Az iratoknak vagy egy részüknek elveszése, elkallódása vagy megsemmisülése esetében, ha a hiány másképp nem pótolható, mindazokat a eselekményeket — amennyiben azoknak korábbi véghezvitele nem vitás —

meg lehet ismételni, amelyekre vonatkozóan az iratok nem állanak rendelkezésre, kivéve, ha azokra az eljárás folytatása érdekében nincsen szükség, vagy ha az eljárás egyéb okból amúgy sem folytatható. Megismétlés esetében a korábbi cselekmények perjogi és magánjogi hatályukat megtartják.

Határidők.

10. §.

Az 1941. évi április hó 11. napja előtt már megkezdett, de addig még le nem járt perbeli és más eljárási határidők újra kezdődnek azon a napon, amelyen a magyar bíróságok működésüket megkezdik, kivéve azokat az ügyeket, amelyekben a magyar katonai hatóság által kirendelt bíró eljár.

11. §.

A magyar bíróságok működésének megkezdésétől számított hat hónap alatt előterjesztett keresetet (kérvényt) kellő időben beadottnak kell tekinteni akkor is, ha a kereset (kérvény) alapjául szolgáló jog érvényesítésére vagy fenntartására meghatározott határidő már lejárt ugyan, a felperes (folyamodó) azonban igazolja, hogy a keresetet (kérvényt) a visszafoglalt területen kívül fekvő jugoszláv bíróság előtt ennek a határidőnek lejártá előtt beadta és egyben valószínűsíti, hogy az eljárást ott az állami főhatalom változásáig nem fejezték be.

Közjegyző előtt folyamatban levő ügyek.

12. §.

A jelen rendeletnek a bíróságok előtt folyamatban levő ügyekre vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a közjegyzők előtt folyamatban levő ügyekre is.

III. Az eljárás folytatásában irányadó jogszabályok.

Általános szabályok.

13. §.

Az 1. §-ban felsorolt eljárásokban a magyar bíróságok működésének megkezdésekor folyamatban levő ügyekben is a magyar jog eljárási szabályait kell alkalmazni. ha csak az alábbiakban foglalt részletes szabályok eltérően nem rendelkeznek. A magyar jog szabályai irányadók a tekintetben is, hogy a bíróság mikor jár el egyesbírósként, illetőleg tanácsban és hogy a tanács hány tagból alakul, továbbá, hogy mikor jár el ülnökök közreműködésével.

A visszafoglalt területen az 1941. évi április hó 11. napján hatályban volt jogszabályoknak megfelelő keresetlevelet vagy más beadványt abból az okból, hogy az a magyar jog szabályainak nem felel meg, visszautasítani nem lehet.

A már folyamatban levő fellebbviteli és perújítási eljárást folytatni kell akkor is, ha az a magyar jog szabályai szerinti ki volna zárva.

Az eljárás tárgyának értéke.

14. §.

A folyamatban lévő eljárásban irányadó, jugoszláv pénzürtékben meghatározott értéket az eljárási szabályok alkalmazása szempontjából 10:1 arányban pengőértékre kell átszámítani.

Keresetlevél.

15. §.

A magyar bíróságok működésének megkezdése előtt beadott keresetlevelekre a Te. 49. §-ának a rendelkezéseit nem lehet alkalmazni és az ilyen keresetlevelet nem lehet fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemnek tekinteni.

Ügyvédi képviselet.

16. §.

Azokban az ügyekben, amelyekben az ügyvédi képviselet az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályok szerint nem volt kötelező, az eljárás folyamatban levő szakának befejezéséig a félnek akkor sem kell magát ügyvéddel képviseltetnie, ha a magyar jog szabályai szerint az ügyben az ügyvédi képviselet kötelező volna. A bíróság azonban olyan ügyekben, amelyekben az ügyvédi képviselet a magyar jog szabályai szerint kötelező, a felet a Pp. 111. §-ában meghatározott eseteken kívül is ügyvéd vallására kötelezheti, ha azt az eljárás érdekében szükségesnek tartja.

Szakértők a szegénységi jogon folyó perben.

17. §.

Ha a bíróság a szegénységi jogon folyó perben a magyar bíróságok működésének megkezdése előtt már egy vagy több szakértőt kinevezett, e rendelkezés hatályát a Te. 19. §-a nem érinti, a bíróság azonban a szakértő meghallgatása, illetőleg véleményének előterjesztése előtt a szakértő kinevezésére vonatkozó végzést ilyenkor is visszavonhatja vagy megváltoztathatja és a Te. 19. §-ának első bekezdése értelmében új határozatot hozhat.

Pergátló kifogások.

18. §.

Azokban a perekben, amelyekben a jugoszláv bíróság vagy a magyar katonai hatóság által kirendelt bíró már tárgyalást tartott, a pergátló kifogások tárgyalása és eldöntése tekintetében továbbra is az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Előkészítő eljárás számadási stb. perekben.

19. §.

Azokban a számadási, vagyonekülönítési és hasonló perekben, amelyekben a jugoszláv bíróság vagy a magyar katonai hatóság által kirendelt bíró az előkészítő eljárást (Pp. 255—262. §-ai) már elrendelte, az előkészítő eljárásra továbbra is az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A jugoszláv bíróságok határozatainak irásbafoglalása.

20. §.

Ha valamely ügyben a jugoszláv bíróság az 1941. évi április hó 11. napja előtt kihirdetett ítéletét nem foglalta írásba, az ítéletet a megszünt jugoszláv bíróságnak megfelelő magyar bíróságnál szolgálatot teljesítő az a bíró foglalja írásba és írja alá, aki az ítéletet hozta, illetőleg

akit az ítélet hozatalában résztvett bírák közül a bíróság elnöke kijelöl. Ha azonban az eljárás tanács tagjai közül csupán egy bíró teljesít szolgálatot a megszünt jugoszláv bíróságnak megfelelő magyar bíróságnál, az ítélet indokait is feltüntető részletes feljegyzések pedig nem állanak rendelkezésre, a 21. §. 1—3. pontjának a rendelkezéseit kell alkalmazni azaz az eltéréssel, hogy az 1. és 2. pont esetében az ítéletet az a bíró foglalja írásba, aki az eljárás tanácsnak tagja volt.

21. §.

Ha az eljárás bíró vagy az eljárás tanácsnak egyik tagja sem teljesít szolgálatot a megszünt jugoszláv bíróságnak megfelelő magyar bíróságnál, az ítélet írásbafoglalására és aláírására az alábbi szabályok irányadók.

1. Ha az ügyiratokra vezetett vagy az iratok között levő egyéb feljegyzésből az ítélet rendelkező részének tartalma kétségtelenül megállapítható, az ítélet rendelkező részét a bíróság elnöke által kijelölt bíró annak megfelelően foglalja írásba és ezt aláírásával tanúsítja; az ítélet indokolását ebben az esetben nem kell írásba foglalni.

2. Ha az ítélet tartalmára vonatkozóan az iratokban semmi adat sem áll rendelkezésre vagy a rendelkezésre álló adatokból az ítélet tartalma nem állapítható meg kétségtelenül, a bíróság elnöke által erre kijelölt bíró az ítélet rendelkező része tárgyában meghallgatja a feleket. Ha a felek előadása az ítélet rendelkező része tekintetében megegyezik, a bíró az ítéletet ennek megfelelően foglalja írásba s ezt aláírásával tanúsítja; az ítélet indokolását írásba foglalni ebben az esetben sem kell. Ha a meghallgatásra kitűzött határnapon valamelyik fél nem jelenik meg és elmaradását sem menti ki, úgy kell őt tekinteni, mintha a pertársával, ha pedig pertársa nincsen vagy az sem nyilatkozik, az ellenfelével egyező nyilatkozatot tett volna; ha a határnapon a felek egyike sem jelenik meg az eljárás szünetel. (Pp. 446. §.). Ezekre a következményekre a feleket az idézésben figyelmeztetni kell.

3. Ha a 2. pont alá tartozó esetben a feleknek az ítélet rendelkező részére vonatkozó előadása nem egyezik meg s a meghallgatásra kitűzött határnapon a rendelkező rész szövegét a felek által nyomban előterjesztett bizonyítékok alapján sem lehet megállapítani, az ítélet hatályát veszti és a bíróság akkén jár el, mintha az ügyben a jugoszláv bíróság még nem hirdette volna ki az ítéletet.

22. §.

A 20. §. valamint a 21. §. 1. és 2. pontja alapján írásba foglalt ítéletet a jugoszláv bíróság ítéleteként kell ugyan megjelölni, de magyar nyelven kell írásba foglalani. Ha az említett rendelkezések szerint az ítélet indokolását nem kell írásba foglalni, az ítéleten meg kell jegyezni, hogy az indokolás a jelen rendelet értelmében mellőztetett. Az ítéletet a felekkel kézbesítés útján kell közölni.

23. §.

A 20. §. vagy a 21. §. 1. és 2. pontja alapján írásba foglalt ítélet helyesbítését — annak kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt — bármelyik fél kérheti. A bíróság a kérelem felől, szóbeli tárgyalás után határoz és szükség esetében az ítélet hatályon kívül helyezésével a 21. §. 3. pontjának megfelelően jár el. Az ítélet helyesbítése iránt előterjesztett kérelem folytán felmerült költségek tárgyában a bíróság a kérelem alaposságára és a felek jó- vagy rosszhiszeműségére tekintettel az összes körülmények gondos mérlegelése alapján határoz.

24. §.

Ha a bíróságnak a 21. §. rendelkezése szerint az indokolás mellőzésével írásba foglalt ítélete ellen az e tekintetben irányadó jogszabályok szerint felülvizsgálati kérelemnek van helye, a felülvizsgálati kérelemben a bíróság ítéletének indokolására való utalás nélkül kell előadni, hogy a fél az ítéletet milyen alapon támadja meg (Pp. 527. §-a második bekezdésének 3. pontja), a felülvizsgálati bíróság pedig a bíróság ítéletét a Te. 40. §-ának rendelkezései szerint az általa megállapítandó tényállás alapulvételével vizsgálja felül.

25. §.

A 20–23. §. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a jugoszláv bíróság által már kihirdetett, de írásba nem foglalt végzésekre is.

Igazolás és fellebbvitel.

26. §.

Abban a kérdésben, hogy a megszünt jugoszláv bíróságok előtti mulasztás miatt mennyiben van helye igazolásnak, továbbá, hogy a megszünt jugoszláv bíróság határozata ellen mennyiben és milyen fellebbvitelnek van helye, valamint az igazolás, illetőleg a fellebbvitel határidejére, előfeltételeire és a vonatkozó beadvány kellékeire is az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályok irányadók, a fellebbviteli eljárásra azonban ilyenkor is a magyar jog szabályait kell megfelelően alkalmazni s a magyar jog szabályai irányadók abban a tekintetben is, hogy a fellebbvitelt szóbeli tárgyalás vagy nyilvános előadás alapján kell-e elintézni.

A magyar katonai hatóság által kirendelt bíró határozata elleni jogorvoslatra és a fellebbviteli eljárásra az első bekezdés rendelkezéseit azzal a kiegészítéssel kell megfelelően alkalmazni, hogy a határozatot a fellebbvitel szempontjából járásbíróági határozatnak kell tekinteni.

27. §.

Ha az ügyben eljáró jugoszláv fellebbviteli bíróság már szóbeli tárgyalást tartott vagy rendelt el, a fellebbvitelt akkor is szóbeli tárgyalás alapján kell elintézni, ha az ügy a magyar jog szabályai szerint nyilvános előadásra tartoznék.

A m. kir. Kúria az elbírálása alá tartozó ügyekben megfelelő határidő kitűzésével mindegyik felet olyan perkivonat beadására kötelezheti, amely az ügyben előterjesztett nem magyar nyelvű saját beadványainak lényeges tartalmát és az általa figyelembe venni kívánt bizonyítás eredményét magyar nyelven ismerteti. A jugoszláv bíróságok határozatainak ismertetésére a m. kir. Kúria bármelyik felet kötelezheti.

A perkivonat (ismertetés) másodpéldányát a fél köteles a perbeli ellenfelével és pertársával is közölni, az ellenfél és a pertárs pedig az ismertetés iratellenessége esetében arra tizenöt nap alatt észrevételt tehet: ezt a határidőt a m. kir. Kúria különösen bonyolult vagy nagyterjedelmű ügyekben megfelelően meghosszabbíthatja.

Ha valamelyik fél a perkivonattal szemben iratellenességet panaszol, a m. kir. Kúria az eset körülményeihez képest bármelyik felet kötelezheti a szükséges hiteles fordítás bemutatására.

A perkivonat beadásának elmulasztása esetében az eljárás mindaddig szünetel, amíg a kötelezett fél, vagy helyette pertársa vagy ellenfele az elmulasztott cselekményt nem pótolja. A perkivonat és az arra adott észrevétel illetékmentes.

Sommás visszahelyezési perek.

28. §.

A sommás visszahelyezési perekben az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályoknak megfelelően elrendelt ideiglenes intézkedésekkel kapcsolatos eljárásra továbbra is ezeket a jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Házassági perek.

29. §.

Azokban a házassági perekben, amelyekben a keresetlevelet a magyar bíróságok működésének megkezdése előtt már benyújtották, a Te. 54. §-át nem lehet alkalmazni.

A házassági életközösség visszaállítására való kötelezés iránt a magyar bíróságok működésének megkezdése előtt előterjesztett kérelem esetében (Pp. 648. §-a) a Te. 56. §-ának rendelkezéseit nem lehet alkalmazni.

A házasságvédők jegyzékét (49.000/1930. I. M. számú rendelet 14. §-a) az ujvidéki ügyvédi kamara megalakulásától számított harminc nap alatt köteles elkészíteni, a jegyzék elkészítéséig a szabadkai, ujvidéki és zombori kir. törvényszékek a székhelyükön lakó ügyvédek közül bármelyik ügyvédet kirendelhetik házasságvédőül.

Jogorvoslat a községi bíráskodásban.

30. §.

A községi bíróság határozata ellen a magyar bíróságok működésének megkezdése előtt előterjesztett felülvizsgálati kérelmet az ügynek a járásbíróság elé vitele esetében irányadó jogszabályok szerint (Pp. 763. és 764. §-a) kell elbírálni.

Csőd- és csődönkívüli kényszeregyesség.

31. §.

Azokban a csődeljárásokban, amelyekben a magyar bíróságok működésének megkezdése előtt a csődnyitás tárgyában már határozatot hoztak, továbbá azokban a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásokban, vagy az adós fizetéseképtelenségén alapuló más eljárásokban, amelyekben az eljárás megindítása tárgyában a bíróság az említett nap előtt már határozott, mind az anyagi jog, mind az eljárási jog tekintetében továbbra is az 1941. évi április hó 11. napján visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni; a bíróság azonban az eddigi tömeggondnok, vagyonfelügyelő vagy hasonló jogkörrel felruházott más bírói megbízott helyébe hivatalból is más személyt rendelhet ki.

A tömeggondnok, a vagyonfelügyelő vagy a hasonló jogkörrel felruházott más bírói megbízott a magyar bíróságok működésének megkezdésétől számított harminc nap alatt köteles a csőd-, illetőleg a csődönkívüli kényszeregyességi ügy vagy más hasonló eljárás állásáról a bíróságnak összefoglaló jelentést tenni.

Hagyatéki ügyek.

32. §.

A magyar bíróságok működésének megkezdése előtt már folyamatban lévő hagyatéki eljárás tekintetében a 11.000/1928. I. M. számú rendelet 64. §-ának rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

33. §.

Ha a magyar bíróságok működésének megkezdése előtt már folyamatban levő végrehajtási eljárás olyan közokiratokon alapszik, amelyek alapján a magyar jog szabályai szerint — figyelemmel a jelen rendelet 47. §-ára is — nincsen helye a végrehajtásnak és ennek folytán a végrehajtási eljárást és az azzal kapcsolatos pereket a 8. §. negyedik bekezdése alapján meg kell szüntetni, a bíróság az eljárás megszüntetésével egyidejűleg intézkedik a már foganatosított végrehajtás hatályának megszüntetése iránt is, az 1941. évi április hó 11. napjáig már jogerőre emelkedett árverés hatályát azonban az eljárás megszüntetése nem érinti.

Ha a jugoszláv bíróság határozatának végrehajthatósága a jogosított fél lakóhelyétől függ (47. §. első bekezdésének 2. pontja), a végrehajtási eljárást a jelen §. alapján nem lehet megszüntetni, ha a végrehajtató a magyar bíróságok működésének megkezdésétől számított harminc nap alatt községi bizonyítvánnyal igazolja, hogy lakóhelye (székhelye) az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen vagy Magyarországon egyéb területén volt és azóta is ezen a területen van. Az olyan végrehajtatót, akinek lakóhelyeül (székhelyeül) a végrehajtási iratok a visszafoglalt területen vagy Magyarországon területén fekvő helyet tüntetnek fel, erre az igazolásra harminc napos határidő kitűzésével külön is fel kell hívni s a végrehajtási eljárást csak ennek a felhívásnak eredménytelensége esetében lehet megszüntetni.

34. §.

A végrehajtási eljárásnak a 33. §-on alapuló megszüntetése esetében a már behajtott vagy befolyt összeget, amennyiben a felosztásnak a 36. §. értelmében helye lehet, a bíróság az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt végrehajtási jogszabályoknak megfelelő sorrendi tárgyaláson — a második bekezdésben meghatározott eltéréssel — a végrehajtási eljárás szabályai szerint arra jogosítottaknak utalja ki.

Azokat az összegeket, amelyek a végrehajtatót vagy más hitelezőt végrehajtási jog alapján illetnék meg — ideértve a végrehajtató javára előnyösen sorozandó árverési vagy egyéb költségeket is — a végrehajtást szenvedő részére kell kiutalni, kivéve:

1. ha a végrehajtást szenvedő a sorrendi tárgyaláson a behajtott vagy befolyt összegnek a végrehajtató vagy más hitelező részére való kiutalásához hozzájárul, vagy

2. ha a végrehajtató vagy a végrehajtási joggal bíró más hitelező a sorrendi tárgyaláson igazolja, hogy:

a) a behajtott vagy befolyt összegre, illetőleg az annak megfelelő vagyontárgyra a végrehajtási eljárásen kívül is jogot szerzett, vagy

b) követelésének érvényesítése végett a tárgyalás határnapját megelőzően a magyar jog szabályainak megfelelő eljárást indított vagy a magyar jog szabályainak megfelelő végrehajtási jogot is szerzett.

Ha az első bekezdés alá eső összegek kiutalása tárgyában a jugoszláv bíróság még az 1941. évi április hó 11. napja előtt, habár nem jogerős határozatot hozott, a jelen §. rendelkezéseit alkalmazni nem lehet és a kiutalást a jugoszláv bíróság határozatához, illetőleg az arra vonatkozó felsőbírói határozathoz képest kell foganatosítani.

A 34. §. második bekezdésének 1. pontja esetében a behajtott vagy befolyt összeget, illetőleg annak megfelelő részét a végrehajthatónak, illetőleg a hitelezőnek kell kiutalni.

A 34. §. második bekezdésének 2. a) pontja esetében a végrehajtási eljáráson kívül szerzett jog természetéhez képest kell rendelkezni a kiutalás, a további letétben tartás, esetleg a perreutasítás tekintetében.

A 34. §. második bekezdésének 2. b) pontja esetében a követelésre jutó összeget a magyar jog szabályainak megfelelő végrehajtási jog igazolása esetében a jogosultnak kell kiutalni, csupán az eljárás megindításának igazolása esetében pedig továbbra is bírói letétben kell tartani és a magyar jog szabályai szerint indított eljárás során hozott jogerős határozatnak megfelelően kell — az érdekelt fél kérelmére, de újabb végrehajtási eljárás és rendszerint újabb sorrendi tárgyalás nélkül is — kiutalni; ha azonban időközben a bírói letétben tartott összegre másvalaki jogot szerzett, a kiutalás tárgyában ennek figyelembevételével és a szükséghez képest újabb sorrendi tárgyalás alapján kell határozni.

36. §.

A 34. §. alapján a sorrendi tárgyalást legalább hatvan napos határidőre kell kitűzni és az arra szóló idézésben a végrehajthatót a 34. §-nak a kiutalást szabályozó rendelkezéseire figyelmeztetni kell.

Ingatlanvégrehajtási ügyben a sorrendi tárgyalást a telekkönyvi forgalom szünetelése alatt (46. §.) kitűzni nem szabad.

Az 1941. évi április hó 11. napjáig már jogerőre emelkedett árverés esetében az eljárás megszüntetése az árverési vevő tulajdonjogának bekebelezését, illetőleg, ha az árverési vevő az árverési feltételeknek nem tett eleget, a visszarverés elrendelését nem akadályozza; a 34—36. §. rendelkezéseit a visszarverésen befolyt vételarra is megfelelően alkalmazni kell.

37. §.

A 34—36. §. rendelkezései nem alkalmazhatók abban az esetben, ha olyan összegről van szó, amelyet az eljárási költségek előlegezése végett a végrehajtható helyezett bírói letétbe; az ilyen összeget sorrendi tárgyalás tartása nélkül a végrehajtható részére kell visszautalni.

Nem alkalmazhatók a 34—36. §. rendelkezései az árverelni szándékozók által letétbe helyezett bánatpénzre vagy más hasonló letétre, valamint az 1941. évi április hó 11. napjáig még jogerőre nem emelkedett, tehát az eljárás megszüntetésével hatályát veszítő árverés esetében az árverési vevő által az árverési vételár fejében esetleg már teljesített fizetésekre sem; az ilyen összegeket — szintén sorrendi tárgyalás tartása nélkül — a letévőnek kell visszautalni.

*Végrehajtás alól mentes ingóságok és követelések feloldása
a foglalás alól.*

38. §.

A magyar bíróságok működésének megkezdése előtt lefoglalt minden olyan ingóságot vagy követelést, amely a magyar jog szabályai szerint egészen vagy részben nem vonható végrehajtás alá, a végrehajtást szenvedő kérelmére a mentesség mértékéhez képest fel kell oldani a foglalás alól. A feloldás iránti kérelmet ingóság tekintetében legkésőbb a

40. §. értelmében kitűzött új árverési határnapot megelőző nyolcadik napon, követelés tekintetében pedig a követelés kifizetéséig lehet előterjeszteni.

Jogorvoslat a végrehajtási eljárásban.

39. §.

Abban a tekintetben, hogy a magyar bíróságok működésének megkezdése előtt elrendelt végrehajtás vagy az említett időpont előtt fogantatosított foglalás, árverés vagy más végrehajtási eselekmény ellen meny nyiben és milyen jogorvoslatnak van helye, továbbá a jogorvoslat halasztó hatályára és a jogorvoslati eljárásra is — annak jogerős befejezéséig — az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Árverés.

40. §.

A magyar bíróságok működésének megkezdése előtt kitűzött árverést megtartani nem lehet.

Az ingó vagy ingatlan árverés újabb kitűzése tárgyában a végrehajtató kérelmére a bíróság a magyar jog szabályai szerint határoz; az árverésre kerülő ingatlan kikiáltási árát (becsértékét) akkor is a magyar jog szabályai szerint kell meghatározni, ha az ingatlan értékét a végrehajtás elrendelése iránt előterjesztett kérelemben a végrehajtató már kimutatta.

Ingatlanokra árverést kitűzni mindaddig nem szabad, amíg a telekkönyvek forgalma a 46. §. értelmében szünetel.

A végrehajtási eljárás folyamán befolyt vagy behajtott összegek felosztása.

41. §.

A magyar bíróságok működésének megkezdése előtt már eladott vagy elárverezett ingóság vagy ingatlan vételárának, továbbá az említett idő előtt behajtott követelésnek vagy a zárgondnoki kezelés alatt álló ingatlanból az említett idő előtt befolyt jövedelemnek felosztására az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályok irányadók. Az ingatlanok árverési vételárát, valamint zárgondnoki kezelés alatt álló ingatlanból akár az 1941. évi április hó 11. napjáig, akár az azután befolyt jövedelmet mindaddig nem szabad felosztani vagy kiutalni, amíg a telekkönyvek forgalma a 46. §. értelmében szünetel.

Az eljárásnak a 33. §-on alapuló megszüntetésével kapcsolatban az eljárás folyamán behajtott vagy befolyt összegeket a 34—37. §. rendelkezései szerint kell kiutalni.

Zárgondnok.

42. §.

A magyar hatóságok működésének megkezdése előtt kinevezett zárgondnok helyett a bíróság hivatalból is új zárgondnokot nevezhet ki, illetőleg — ha ennek a magyar jog szabályai szerint helye van — a zárgondnoki tennivalókkal a végrehajtást szenvedőt bízhatja meg.

A magyar hatóságok működésének megkezdése előtti időre a zárgondnok díjait az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályok szerint kell megállapítani.

43. §.

A visszafoglalt területen az 1941. évi április hó 11. napján hatályban volt jogszabályok közül a jelen rendelet vagy más jogszabály alapján sem lehet alkalmazni azokat, amelyek az állami főhatalom változása következtében a dolog természeténél fogva nem alkalmazhatók, ezek helyett a magyar jog megfelelő szabályait kell irányadónak tekinteni.

IV. Egyes végrehajtási és telekkönyvi rendelkezések.

Előzetesen végrehajtható vagy más nem jogerős bírói határozaton alapuló végrehajtások.

44. §.

Az előzetesen végrehajtható jugoszláv ítélet vagy jugoszláv bíróságnak nem jogerős más határozata alapján a magyar bíróságok működésének megkezdésekor már folyamatban levő vagy a magyar bíróságok működésének megkezdése után elrendelt kielégítési végrehajtást, vagy egyes végrehajtási cselekményeket a végrehajtást szenvedő kérelmére a végrehajtást foganatosító bíróság felfüggeszthet, ha a végrehajtást szenvedő igazolja, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló bírói határozat ellen jogorvoslattal élt és annak elbírálása végett az iratokat a visszafoglalt területen kívül fekvő valamely jugoszláv bírósághoz terjesztették fel. A felfüggesztés tárgyában a bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján és szükség esetén a felek meghallgatása után határoz, a végrehajtást azonban csak akkor függesztheti fel, ha a jogorvoslat megalapozottnak mutatkozik, a végrehajtást szenvedőnek pedig az eljárás folytatásából helyre nem hozható kára származhatnék.

Nincs helye a jelen §. alapján a végrehajtási eljárás felfüggesztésének, ha a végrehajtás tartási, élelmezési vagy baleseti járadékkövetelés behajtására irányul.

Árverés elhalasztása.

45. §.

Az az adós, akinek főjövedelmi forrása mező-, erdő-, szőlő- vagy kertgazdaság, az árverés elrendelésének vagy foganatosításának elhalasztását a 14.000/1933. M. E. számú rendelet 21. §-ának és az azt kiegészítő vagy módosító rendelkezéseknek megfelelően abban az esetben is kérheti, ha az állami főhatalom változásával kapcsolatos események vagy hatósági intézkedések következtében szenvedett olyan rendkívül súlyos károsodást, amely miatt kötelezettségeinek egyelőre nem tud eleget tenni.

A közigazdasági viszonyoknak az első bekezdésben említett eseményekkel vagy intézkedésekkel kapcsolatban beállott általános jellegű változásai halasztás kérésére alapul nem szolgálhatnak.

Telekkönyvi forgalom.

46. §.

A visszafoglalt területen fekvő ingatlanokra vonatkozó telekkönyvek forgalma további rendelkezésig szünetel és az ezekre vonatkozó beadványokat egyelőre nem szabad elintézni. Ez a rendelkezés nem zárja ki a beadványok benyújtását, iktatását és a széljegyzést, valamint az olyan kérelmek teljesítését, amelyek hiteles telekkönyvi másolat vagy kivonat kiadására irányulnak.

V. A jugoszláv bírói határozatokra és egyéb végrehajtható közokiratokra vonatkozó rendelkezések.

Végrehajthatóság.

47. §.

Az 1941. évi április hó 11. napjáig hozott jugoszláv bírói határozatokat — ideértve a jugoszláv bíróságok mellett működött bizottságok és választott bíróságok határozatait is — érvényesnek és végrehajthatónak kell tekinteni, ha:

1. az ügyben elsőfokon eljáró bíróság székhelye a visszafoglalt területen van, vagy

2. az ügyben elsőfokon eljáró bíróság székhelye nincs ugyan a visszafoglalt területen, illetékessége azonban az 1941. évi április hó 11. napján hatályban volt jogszabályok szerint a visszafoglalt területre is kiterjedt, a határozat folytán jogosított félnek pedig az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen vagy Magyarország területén volt és azóta is ezen a területen van a lakóhelye (székhelye).

Nem lehet érvényesnek és végrehajthatónak tekinteni az első bekezdésben említett határozatot, ha:

1. a határozat olyan ügyre vonatkozik, amelynek tárgyában magyar bíróság vagy más hatóság előtt egyáltalában nincsen helye eljárásnak (3. §. 2. pontja), vagy

2. a határozat a Pp. 414. §-ának 2—5. pontja alá esik.

A jelen §. első bekezdésének szabályait megfelelően alkalmazni kell az 1941. évi április hó 11. napjáig létrejött bírói egyességekre és az említett napig felvett jugoszláv közjegyzői okiratokra, az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen hatályban volt jogszabályok szerint végrehajtható egyéb közokiratok alapján azonban végrehajtásnak helye nincsen.

A magyar katonai hatóság által kirendelt bírák és közjegyzők által a működésük idején irányadó jogszabályoknak megfelelően felvett közokiratok végrehajthatóságát a jelen rendelet nem érinti.

A végrehajtás elrendelése.

48. §.

A 47. §. első bekezdésének 1. pontja esetében a végrehajtást az ügyben elsőfokon eljáró jugoszláv bíróság helyébe lépő megfelelő magyar bíróság rendeli el.

A 47. §. első bekezdésének 2. pontja esetében a végrehajtást a Pp. 33. §-a értelmében a végrehajtás foganatosítására illetékes bíróság a Pp. 36. §-ának a rendelkezései szerint, de a fél kérelmére rendeli el. A végrehajtás elrendelése iránt előterjesztett kérelemhez csatolni kell:

1. a végrehajtás elrendelésének alapjául szolgáló bírói határozatnak jogerősségi és végrehajthatósági záradékkal ellátott kiadmányát és

2. községi bizonyítványt arról, hogy a jogosított fél lakóhelye (székhelye) az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt területen vagy Magyarország területén volt és azóta is ezen a területen van.

Az előző bekezdés értelmében bemutatott okiratot a bírósági iratok között meg kell őrizni.

49. §.

Ha a bíróság a 47. §. alapján olyan ügyben rendel el végrehajtást, amely a magyar jog szabályai szerint közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik, a végrehajtásnak ingóságokra való foganatosítása végett a köz-

igazgatási hatóságot keresi meg, ingatlanok tekintetében azonban a végrehajtás foganatosítása végett közvetlenül keresi meg a telekkönyvi hatóságot.

A végrehajtás a 47. §. alapján végrehajtható kiadmány útján nem rendelhető el.

Perújítás.

50. §.

A 47. §. első vagy harmadik bekezdése alá eső jogerősen befejezett ügyekben a magyar jog szabályai szerint perújításnak van helye, még pedig akkor is, ha a jugoszláv jog szerint a perújítás ki volna zárva; a perújítási határidők a magyar bíróságok működésének megkezdésével újra kezdődnek. A magyar jog szabályai irányadók a tekintetben is, hogy a perújítási kereset elintézése az ügyben eljárt elsőbíróságnak vagy a fellebbviteli bíróságnak megfelelő magyar bíróság hatáskörébe tartozik-e.

A megfelelő magyar bíróságon az ügyben eljárt jugoszláv elsőbíróság helyébe lépő magyar bíróságot a 47. §. első bekezdésének 2. pontja esetében pedig azt a magyar bíróságot kell érteni, amelynek a területéhez az elsőfokon eljárt jugoszláv bíróságnak a visszafoglalt területe esateltatott. A megfelelő fellebbviteli bíróságon viszont azt a magyar fellebbviteli bíróságot kell érteni, amely az előbbi rendelkezés által meghatározott elsőbíróság felett a magyar jog szabályai szerint a megfelelő fellebbviteli bíraskodást gyakorolja.

Ha a második bekezdés rendelkezései alapján az illetékes bíróságot nem lehetne meghatározni, az ügyben illetékes bíróságot a Pp. 51. vagy 52. §-a szerint kell kijelölni.

51. §.

A 47. §. első bekezdésének 2. pontja esetében a perújítási kereset-höz a megtámadott ítéletnek vagy egyességnek egyszerű másolatát is esatolni kell, ha pedig annak tartalmi valódiságát az ellenfél kétségbevonja, a perújító felet a bíróság kötelezheti az ítélet vagy egyesség hiteles kiadmányának bemutatására is.

Ha az alapper iratainak hiánya miatt az alapperben már felvett nagyobb terjedelmű bizonyítás megismétlése mutatkoznék szükségesnek, vagy ha az alapper iratainak hiánya a perújítási kereset tárgyalását és eldöntését egyéb okból jelentősen megnehezítené vagy késleltetné, a bíróság — az alapperbeli ítélet vagy egyesség végrehajtásának felfüggesztése iránt esetleg előterjesztett kérelem elbírálása után (Pp. 572. §-a) — az iratok megszerzése végett az igazságügyminiszterhez fordul és a perújítási kereset tárgyában az eljárást felfüggeszti.

Az alapperbeli iratok kiadására irányuló megkeresés eredménytelensége esetében — az eljárás felfüggesztésétől számított hat hónap eltelte után e nélkül is — az eljárást bármelyik fél kérelmére folytatni kell.

Az ítélet hozatala után lejáró szolgáltatás mennyiségének vagy tartamának megváltoztatása.

52. §.

A jelen rendelet 50—51. §-ának rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a 47. §. első vagy harmadik bekezdése alá eső jugoszláv ítélet hozatala után lejáró szolgáltatás mennyiségének vagy tartamának megváltoztatása iránt a Pp. 413. §-a alapján indított keresetekre is.

VI. A cégekre vonatkozó kereskedelmi cégjegyzékek vezetése.

53. §.

A cégbíróság a visszafoglalt területen működő s a kereskedelmi cégjegyzékbe az 1941. évi április hó 11. napja előtt már bejegyzett cég tekintetében a folytatólagos bejegyzést az eredeti cégjegyzék megfelelő helyén vezeti be.

54. §.

A visszafoglalt területen működő s a kereskedelmi cégjegyzékbe az 1941. évi április hó 11. napja előtt már bejegyzett olyan cég tekintetében, amelyre vonatkozóan az eredeti cégjegyzék az okmánytárral és a cégirattárral együtt külföldön van, a cégbíróság bejegyzést csak akkor rendelhet el, ha ez a Tél által bemutatott okiratok és a cégbíróság rendelkezésére álló egyéb adatok és bizonyítékok alapján az eredeti cégjegyzék, valamint az eredeti okmánytár és cégirattár megtekintése nélkül is lehetséges. A hiányzó cégjegyzék pótlására a cégbíróság különálló lapokon új cégjegyzéket nyit.

Ha a bejegyzést az eredeti cégjegyzék vagy az eredeti okmánytár és cégirattár megtekintése nélkül elrendelni nem lehet, a cégbíróság a beadványt elintézés előtt a kérvényezőnek hiánypótlás végett visszaadja.

A cégbíróság a jelen §. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával jár el abban az esetben is, amelyben nem bejegyzés tárgyában, hanem más cégügyekben határoz.

55. §.

Ha az 54. §. alá eső részvénytársaság vagy szövetkezet, akár a cégjegyzékbe való folytatólagos bejegyzés érdekében, akár más cégügyben (pl. a rendes közgyűlés jegyzőkönyvének bemutatása végett) első ízben fordul a cégbírósághoz, köteles bemutatni:

a) az 1941. évi április hó 11. napján érvényben volt, a jugoszláv bíróság által záradékolt vagy a társaság igazgatóinak hitelesítési záradékával eliatott alapszabályt két példányban; az idegennyelvű alapszabályoknak hites tolmáccsal helyesnek igazolt fordításait is csatolni kell;

b) a jugoszláv cégbírósághoz bemutatott rendes közgyűlési jegyzőkönyvnek s az ahhoz csatolt zárószámadásoknak az igazgatóság tagjai által hitelesített másolatát;

c) az igazgatóság tagjainak nevét és lakóhelyét bejelentő, az igazgatóság tagjai által aláírt iratot;

d) az igazgatósági tagok, valamint a cégjegyzésre feljogosított tisztviselők hitelesített cégálírásait.

A cégbíróság a társaság által bemutatott okiratok és a rendelkezésre álló egyéb adatok és bizonyítékok alapján a cég részére nyitott céglapon 1. alszám alatt bevezeti az egyes rovatokba a megfelelő adatokat. A társaság cégét elsősorban magyarul kell bejegyezni s csak azt követően tüntethető fel a cégnek idegennyelvű szövege. Az ilyen 1. alszámú bejegyzésnél a jegyzetrovatban fel kell tüntetni, hogy az az eredeti cégjegyzék hiányában foganatosított bejegyzés.

Ha a cégbíróság egyidejűleg pótbejegyzést vagy törlést rendel el, ezt a társaságra vonatkozó érvényes adatoknak az előbbi bekezdés értelmében való bejegyzés után a következő alszám alatt kell bevezetni.

A cégbíróság ugyanakkor, amikor a jelen §. értelmében foganatosított bejegyzésnek hitelesített másolatát a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium részére a Központi Értesítőben leendő közzététel végett megküldi, megküldi a cégbiztos részére a társaság által bemutatott alapszabályok egyik példányát is, az alapszabályoknak másik példányát pedig az okmánytárban helyezi el.

A Központi Értesítőben megjelent közzététel napjától harmadik személy irányában a kereskedelmi cégjegyzékbe az 55. §. értelmében történt bejegyzések hatályosak abban az esetben is, ha külföldön levő eredeti cégjegyzék adatai ezektől eltérnek.

Az 55. §. értelmében történt bevezetéstől kezdve egyedül az említett §. szerint okmánytárba helyezett alapszabályokat lehet a társaság joghatályos alapszabályainak ekinteni.

57. §.

Az 54. §. alá eső korlátolt felelősségű társaságra vonatkozóan is megfelelően alkalmazni kell az 55. és 56. §. rendelkezéseit azzal az eltéréssel, hogy a társaság a cégbíróságnak a következőket köteles bemutatni:

a) az 1941. évi április hó 11. napján érvényben volt, a jugoszláv cégbíróság által záradékolt vagy a társaság ügyvezetőinek hitelesítési záradékával ellátott társasági szerződést két példányban; az idegen nyelvű társasági szerződésnek hites tolmáccsal helyesnek igazolt fordításait is csatolni kell;

b) a tagjegyzéknek az ügyvezetők által aláírt s akkori tagokat és üzletrészeiket feltüntető kivonatát;

c) az ügyvezetők, valamint az esetleges felügyelők nevét és lakóhelyét bejelentő, az ügyvezetők által aláírt iratot;

d) az ügyvezetők, valamint a cégjegyzésre feljogosított tisztviselők hitelesített cég aláírásait.

58. §.

Az 54. §. alá eső közkereseti társaságra, betéti társaságra, vagy egyéni cégre vonatkozó folytatólagos cégbejegyzés esetében, úgyszintén abban az esetben, ha az említett társaság vagy egyéni cég részéről ilyen irányú kérelmet terjesztenek elő, a cégbíróság a bemutatott okiratok és a rendelkezésre álló egyéb adatok és bizonyítékok alapján a cég részére nyitott céglapon 1. alszám alatt bevezeti az egyes rovatokba a megfelelő adatokat. Az 55. §. második és harmadik bekezdésének, valamint az 55. §. második és harmadik bekezdésének, valamint az 56. §. első bekezdésének rendelkezéseit ilyen esetben is alkalmazni kell.

Ha az előző bekezdésben említett valamely cég első ízben terjeszt elő kérelmet a cégbírósághoz, a kérelemhez mellékelni kell az idegen nyelvű cégszöveg hiteles magyar fordítását.

A jelen §. értelmében végbemenő bejegyzés esetében a cégbíróságnak be kell mutatni a cégjegyzésre jogosultak hitelesített cég aláírásait.

59. §.

Az 54. §. alá eső cégek részéről a cégbírósághoz intézett olyan beadványok és ezek mellékletei, amelyek csupán az eredeti cégjegyzéseket, valamint az eredeti okmánytár vagy cégirattár hiányának pótlását célozzák, úgyszintén az erre a célra kiállított okiratok és nyilatkozatok illetékmentesek; az ilyen cégek mentesek az okmánytár hiányának pótlása érdekében bemutatni kívánt cég aláírásoknak, valamint idegen nyelvű iratok fordításának hitelesítése után járó illeték alól is. Mentések továbbá a cégjegyzékbe történt olyan bejegyzéseknek a Központi Értesítőben való közzétételéért járó díj alól, amely bejegyzések csupán az eredeti cégjegyzék hiányát pótolják és nem új adatokra vonatkozó bejegyzések.

60. §.

A visszafoglalt területen működő cégeknek az idegennyelvű cég-szöveg helyett magyarnyelvű cég-szöveg bejegyzése iránt a cégbírósághoz intézett beadványai és azoknak mellékletei illetékmentesek; a cégek mentesek az ilyen bejegyzéseknek a Központi Értesítőben való közzétételével járó díj alól is.

VII. Hatálybalépés.

61. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

XII.

A visszafoglalt délvidéki területen a magyar polg. büntetőbíráskodás működésének megkezdése tárgyában kiadott 5.490/1941. M. E. sz. rendeletet az alábbiakban teljertartalmulag kiadom:

A m. kir. minisztérium a visszafoglalt délvidéki terület büntetőbíráskodásának szabályozása tárgyában a törvényhozás rendelkezéséig a következőket rendeli:

I. A polgári büntetőbíráskodásnak megkezdése.

1. §.

A visszafoglalt délvidéki területen a polgári személyek felett ideiglenesen gyakorolt katonai büntetőbíráskodás az 1941. évi augusztus hó 3-ik napjával megszűnik. Az 1941. évi augusztus hó 4-ik napjával kezdődően büntető ügyekben polgári személyekkel szemben a polgári büntetőbíráóságok járnak el, kivéve, ha az eljárás külön jogszabálnál fogva az ország egyéb területén is a katonai büntetőbíráóság hatáskörébe tartozik.

2. §.

A katonai igazságügyi hatóság a polgári büntetőbíráóság hatáskörébe tartozó ügynek iratait — a hozzátartozó bűnjelekkel együtt — haladéktalanul átteszi az illetékes kir. ügyészséghez, ha pedig az ügy a kir. járásbíráóság vagy a rendőri büntetőbíráóság hatáskörébe tartozik, az illetékes kir. járásbíráósághoz, illetőleg a rendőri büntetőbíráósághoz; ugyanide kísérteti át az előzetes letartóztatásban vagy vizsgálati fogságban levő terheltet is.

Az iratok elküldéséig, illetőleg az átkísértetésig a katonai igazságügyi hatóság csak halaszthatatlan eljárást e selekményt teljesít.

II. Eljárás az 1941. évi április hó 11. napja előtt elkövetett büntetendő eselekmények tekintetében.

3. §.

A visszafoglalt délvidéki területet a büntetőjogi szabályok alkalmazása szempontjából az 1941. évi április hó 11. napját megelőzően külföldnek, e nappal kezdődően belföldnek kell tekinteni. A visszafoglalt délvidéki területen az 1941. évi április hó 11. napja előtt elkövetett büntetendő eselekmények olyan tettése és részese ellen, aki az 1941. évi április hó 11. napja előtt jugoszláv honos volt, az eljárás megindításához az igazságügyminiszter rendelkezése (Btk. 9. §.) nem szükséges.

4. §.

A visszafoglalt délvidéki területen az 1941. évi április hó 11. napja előtt elkövetett büntetendő eselekmény miatt, ha annak tárgyában a jugoszláv büntetőbíráóság e napot megelőzően:

1111. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.

Polg. büntetőbíráskodás
működésének megkezdése
a polg. közig. bevezetésével
kapcsolatban.

eljárást nem indított, vagy még jogerős véghatározatot (ítéletet vagy az eljárást megszüntető határozatot) nem hozott, vagy jogerős büntető határozatot hozott, de azt még végre nem hajtották, valamint

a Btk. 7. §-a alá eső minden esetben

a magyar igazságügyi hatóságok az alább meghatározott rendelkezések figyelembevételével, a magyar eljárási szabályok szerint büntető eljárást indítanak, ha csak az eljárás megindítását a 6. §-ban meghatározott okok valamelyike, vagy törvényben meghatározott más ok ki nem zárja.

5. §.

Olyan ügyekben, amelyekben a jugoszláv bíróság az 1941. évi április hó 11. napja előtt már jogerős ítéletet hozott és új büntető eljárás megindításának az előző §. rendelkezései következtében nincs helye vagy ilyen eljárás a magyar igazságügyi hatóságoknál még nem indult meg, — az, akit a jugoszláv bíróság elítélt, az illetékes magyar kir. törvényszéknél, illetőleg kir. járásbíróságnál annak megállapítását kérheti, hogy a jugoszláv bíróság ítéletében terhére rótt bűncselekményt nem követte el, vagy hogy bűnössé nyilvánítása nem felel meg a magyar törvényekben megnyilvánult jogi felfogásnak.

A bíróság — a kir. törvényszék tanácsülésben — a kir. ügyészség és a kérelmező meghallgatása után végzéssel határoz. Bizonyítást csupán akkor vesz fel, ha ez a tényállás tisztázása végett elkerülhetetlenül szükséges. Ha a bíróság a végzésben megállapítja, hogy a kérelmező az ítéletben terhére rótt bűncselekményt nem követte el, vagy hogy bűnössé nyilvánítása nem felel meg a magyar törvényekben megnyilvánult jogi felfogásnak, a jugoszláv bíróság ítélete az elítéltre semmiféle joghátránnyal nem jár.

6. §.

A visszafoglalt délvidéki területen az 1941. évi április hó 11. napja előtt elkövetett büntetendő cselekmény miatt az eljárást nem lehet megindítani:

(1) ha a cselekmény csekély jelentőségű, a közrendet számbavehetően nem sérti s a terhelt egyénisége és életviszonyai alapot nyújtanak arra a reményre, hogy az eljárás mellőzése a terheltet újabb büntetendő cselekmény elkövetésére ösztönözni nem fogja;

(2) ha a cselekmény tárgyában a jugoszláv bíróság nem jogerős felmentő ítéletet vagy megszüntető végzést hozott és az eljárás folytatását közérdek nem kívánja meg;

(3) ha a jugoszláv hatóság vagy közeg rendelkezése következtében elrendelt letartóztatást, a kiállott büntetést vagy a büntetés kiállott részét a magyar büntető jogszabályok szempontjából az elkövetett büntetendő cselekmény kielégítő megtorlásának lehet tekinteni.

Ha a bűnvádi eljárást kizáró valamely ok forog fenn, törvényszéki hatáskörbe tartozó ügyben a kir. ügyészség, járásbírósági hatáskörbe tartozó ügyben a kir. járásbíróság e körülmények megállapítása után az eljárás megindítását mellőzi.

7. §.

A meginduló bűnvádi eljárásokban vagy más hatóságok által már felvett és beszerzett bizonyítékokat figyelembe lehet venni, ezekre vonatkozóan azonban mindig meg kell hallgatni a felek észrevételeit.

Eziránt a terhelthez az eljárás megindításakor, első kihallgatása alkalmával kérdést kell intézni és válaszát jegyzőkönyvbe kell venni. Ennek a rendelkezésnek megszegése semmiségi ok.

Ha a felek valamelyike az ily bizonyítékok figyelembevétele ellen kifogást tesz s a bizonyítás megismétlését kéri, a bíróság az ügy összes körülményeinek mérlegelésével határoz abban a kérdésben, hogy a tényállás megállapítása végett a bizonyító eljárásnak vagy egy részének megismétlését szükségesnek tartja-e.

8. §.

Ha a polgári büntetőbíráskodás megkezdésekor a jugoszláv bíróság által kiszabott szabadságvesztésbüntetés a visszafoglalt területen végrehajtás alatt áll és a 6. §. értelmében a büntető eljárás megindítását mellőzni kell, — törvényszéki ügyben a kir. ügyészség, járásbírói ügyben a kir. járásbírói végrehajtást megszünteti és az elíteltet azonnal szabadlábra helyezi.

Ha az eljárást meg kell indítani és ha a Bp. 141. §-a 2—5. pontjában meghatározott esetek valamelyike fennforog, a bíróság a kir. ügyészség indítványára előzetes letartóztatást rendel el.

9. §.

Azokban a bűnügyekben, amelyekben a jugoszláv bíróságok akár jogerős, akár nem jogerős büntető ítéletet hoztak, — feltéve, hogy a bűnvádi eljárás megindítását a 6. §-ban meghatározott okok valamelyike vagy törvényben meghatározott más ok ki nem zárja és a bizonyítékok rendelkezésre állanak — a kir. ügyészség közvetlen főtárgyalásának az egyesbírói, illetőleg a kir. törvényszék hármas tanácsa elé kitézése iránt terjeszt elő indítványt.

Ilyen ügyekben a főtárgyaláson a vádindítvány felolvasása helyett a kir. ügyészség szóval terjeszti elő indítványát.

Ha a felek nem ellenzik azoknak a bizonyítékoknak figyelembevételét, amelyekre a jugoszláv bíróság ítéletét alapította, vagy ha a kir. bíróság a felek meghallgatása és a bizonyítékok felolvasása, illetve ismertetése után a bizonyítás kiegészítését vagy más bizonyítás felvételét tartja szükségesnek, érdemben határoz, ha pedig bizonyítás felvételét tartja szükségesnek azt — lehetőleg ugyanezen a főtárgyaláson — maga veszi fel vagy szerzi meg. A nyomozás vagy vizsgálat elrendelésének azonban nincs helye.

A kir. bíróság a vád tárgyában vagy a kir. ügyészség más indítványa tárgyában hozott végzésben, büntető vagy felmentő ítéletben megállapítja, hogy a jugoszláv bíróság büntető ítélete Magyarországon hatálytalan.

A terheltnek a jugoszláv hatóságok által az eljárás folyamán fogatosított letartóztatását a kiszabott büntetésben be kell számítani.

10. §.

A jugoszláv bíróság által megállapított pénzbüntetést és bűnügyi költséget nem lehet nyilvántartásba venni és behajtását mellőzni kell.

A magyar bíróság által kiszabott pénzbüntetésbe azonban be kell számítani a jugoszláv bíróság által kirótt és behajtott pénzbüntetést.

11. §.

A bíróság a magyar törvénynek a dologházba (1913:XXI. t.-c.), illetőleg szigorított dologházba (1928:X. t.-c.) utalásra vonatkozó rendelkezéseit a törvényben meghatározott feltételek fennforgása esetében az enyhébb és súlyosabb büntetés viszonyának a Btk. 12. §-a szempontjából való vizsgálata nélkül alkalmazhatja.

12. §.

A jelen rendelet rendelkezéseit a fiatalkorúak büntető ügyeiben is megfelelően alkalmazni kell. A velük szemben alkalmazandó anyagi

jogszabályokként azonban kizárólag a magyar törvények rendelkezéseit kell figyelembe venni.

13. §.

A jugoszláv bíróságnak az elkövetett büntett vagy vétség miatt az 1941. évi április hó 11. napja előtt a tettes vagy részes ellen irányzott határozatának vagy intézkedésének — ideértve a jugoszláv jogszabályok szerint jogerősen kiszabott büntetés végrehajtását is — a bűnvádi eljárás megindítását kizáró elévülésre a Btk. 108. §-ában meghatározott félbeszakító hatálya van.

A bűnvádi eljárás megindítását kizáró elévülés idejébe nem lehet beleszámítani a jugoszláv bíróság működésének megszüntetésétől a magyar polgári büntetőbíráskodás megkezdéséig terjedő időt.

14. §.

Ha a jelen rendelet alkalmazása során kétség merül fel a visszafoglalt délvidéki terület tekintetében, a bíróság vagy a kir. ügyészség az igazságügyminiszterhez fordul. Az igazságügyminiszter nyilatkozata ebben a kérdésben a bíróságokra kötelező.

15. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba. A végrehajtás végett esetleg szükséges rendelkezéseket az igazságügyminiszter, a honvéd büntetőbíráskodás körében pedig a honvédelmi miniszter teszi meg.

XIII.

A visszafoglalt délvidéki terület közig-áról szóló 5.440/1941. M. E. sz. rendelet hatálybalépése tban. A Büm. által kiadott 660/1941. B. M. sz. rendeletet az alábbiakban teljtartalmulag kiadom:

A visszafoglalt délvidéki terület közigazgatásáról szóló 5.440/1941. M. E. számú rendelet 1941. évi augusztus hó 16. napján lép hatályba.

XIV.

A visszafoglalt délvidéki területen a kir. bíróságok és a kir. ügyészségek működésének megkezdése tárgyában kiadott 5.620/1941. M. E. sz. rendeletet az alábbiakban teljtartalmulag kiadom:

A m. kir. minisztérium a következőket rendeli:

A visszafoglalt délvidéki területre vonatkozó igazságügyi szervezeti rendelkezések tárgyában kibocsátott 5.470/1941. M. E. számú rendelet 5. §-a akként módosul, hogy a 2. §-ban felsorolt kir. bíróságok és kir. ügyészségek az 1941. évi augusztus hó 16. napján kezdik meg működésüket;

a visszafoglalt délvidéki területen a magyar polgári büntetőbíráskodás működésének megkezdése tárgyában kibocsátott 5.490/1941. M. E. számú rendelet 1. §-a pedig akként módosul, hogy a visszafoglalt délvidéki területen a polgári személyek felett ideiglenesen gyakorolt katonai büntetőbíráskodás az 1941. évi augusztus hó 15. napjával szűnik meg és büntető ügyekben polgári személyekkel szemben a polgári büntetőbírásgok az 1941. évi augusztus hó 16. napjával kezdődően járnak el.

A honvéd vezérkar főnöke helyett:

Declera Zoltán s. k.
altábornagy.

1110. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.

Polg. közig. hatálybalép-
tetése.

1109. szám.
Eln. vkf. kat. közig.
1941.

Büntető igazságszolgá-
latás működésének meg-
kezdése a polg. közig. be-
vezetésével kapcsolatban.

642